

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2023
2,90 € | 1 JULIOL 2018

EN PRIMER PLA (P. 8-11)

Vacances amb compromís

El voluntariat internacional que promouen entitats com
SED i VOLS esdevé agent transformador

P. 27-30

Casa
meva és
casa teva

**La resposta
pràctica
a l'acollida
d'un
migrant**

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte

Tel. 934 092 700

info@clubmes.cat

www.clubmes.cat

DEL 20 AL 29 D'AGOST
DEL 3 AL 13 DE DESEMBRE

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Camí de fe, cultura i història

DEL 13 AL 23 D'AGOST

L'ÍNDIA

Colors del Rajasthan

DEL 10 AL 14 DE SETEMBRE

PELEGRINATGE A ASTÚRIES

Any Jubilar Marià al Santuari de Covadonga,
Jubileu a Santo Toribio de Liébana

DEL 8 AL 19 D'OCTUBRE

SUD-ÀFRICA

El gresol multiracial més austral

DEL 13 AL 22 D'OCTUBRE

REGNES DE L'HIMÀLAIA: NEPAL I BUTAN

DEL 23 AL 30 DE NOVEMBRE

PALAUS MINOICS I MONESTIRS DE CRETA

NOVEMBRE

NOVA YORK Llums de Nadal

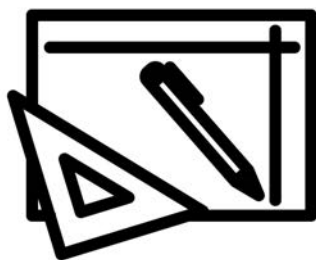
DESEMBRE

ALPS ITALIANS Pessebres dels Alps

Club⁺amics

Organització tècnica

Ruth Travel GC 1478

Gaudí a Montserrat

Antoni Gaudí va tenir en Montserrat un referent lluminós, un motiu d'inspiració i un indret emblemàtic on va deixar la seva empremta. Va fer el primer misteri de Glòria del Rosari Monumental —altament simbòlic— i va dissenyar, tot i que no va realitzar, un mirador en forma de corona reial i un escut de Catalunya de més de vint metres d'alçada pel Cavall Bernat —un dels penyals més emblemàtics de la muntanya. L'exterior de la Sagrada Família i la mateixa Pedrera evoquen, segons alguns, els penyals montserratins, i l'interior del temple les grutes «del nostre Sinaí», com el cantà mossèn Cinto Verdager.

Ara a Montserrat s'han exposat els plànols —inèdits— de la primera intervenció de l'arquitecte a la muntanya santa: el de l'absis de la basílica reformat el 1877, amb el nou cambril de la Mare de Déu, i el projecte de reforma de les cobertes de l'edifici. Tot ho havia dissenyat l'arquitecte Francesc de P. Villar Lozano, però els plànols els va començar a dibuixar el 1876 un jove Antoni Gaudí, que en aquell moment tenia vint-i-quatre anys, era estudiant de quart curs d'arquitectura i treballava per a l'arquitecte Villar, amb qui, per cert, va tenir les seves discrepàncies. Recordem que Gaudí, per intermediació de Joan Martorell, seria el qui el 1883 va substituir

Villar en la direcció de les obres del temple de la Sagrada Família, quan aquest va dimitir intempestivament poc abans de començar els pilars de la cripta i Martorell per delicadesa es va negar a succeir-lo.

Les obres de la construcció del nou absis montserratí es van acabar el 1885. I dos anys després es va concloure la decoració interior del cambril de la Mare de Déu amb les pintures de Joan Llimona. I el 1889 s'inaugurava la cúpula de l'església dels jesuïtes del carrer Casp de Barcelona, obra de Martorell ajudat per Gaudí i Camil Oliveras, amb una cúpula inspirada en el projectat —i no realitzat— cimbori montserratí.

L'exposició ha mostrat, entre d'altres, el quadern de notes —digitalitzades— d'Antoni Gaudí, referents als plànols de l'absis, el cambril, el presbiteri i la planta de la basílica. S'han presentat també documents originals, fotografies de la restauració dels plànols i dels originals, notes de les hores de treball dels arquitectes, de viatges o factures del material utilitzat. El comissari de la mostra ha estat el germà Josep Galobart, arxiver del monestir, i les restauradores dels plànols, Carme Bello i Àngels Borrell de l'Estudi B2. Una gran aportació al coneixement de l'obra juvenil del servent de Déu Antoni Gaudí.

Contingut

03

Editorial

05

La setmana

06

Opinió

08

En primer pla

12

Opinió

15

Vida eclesial

22

Doble perspectiva

24

Rutes espirituals

27

Reportatge

31

Sortim!

32

La veu dels pastors

34

Bíblia

36

Litúrgia

38

Espai lectors

40

Cultura

43

Laudato Si

50

Agenda

51

Des del carrer

L'Església i el repte dels joves

PÀGINA 16

24

Rutes espirituals

41

In memoriam

Sant'Egidio: l'Escola de la Pau

PÀGINA 18

Moda sostenible i ètica

PÀGINA 20

I-XII

Suplement Família

La setmana en tuits

SANTIAGO AGRELO
@SANTIAGOAGRELO

Arquebisbe de Tànger

Els matins de la COPE no són els matins de l'Església. Per què l'Església els paga?

MARCEL JOAN
@JOANALSINELLA

Director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya

Hi ha una línia de continuïtat que enllaça la tasca de tots els predecessors a @afersreligiosos. El reconeixement de l'aportació positiva de les religions en la construcció del país, a la convivència i a la cohesió social

CARDENAL SISTACH
@SISTACHCARDENAL

Arquebisbe emèrit de Barcelona

Ha mort Mn. Josep M. Rovira Belloso, un germà gran, un mestre proper i un testimoni profètic de la fe, de l'esperança i de la caritat per a l'Església de Barcelona. Ha començat a gaudir de la visió beatífica de Déu

MIRIAM DÍEZ @MIRIAMDIEZ
Directora de l'Observatori Blanquerna de Religió, Mitjans i Cultura

Les religions s'uneixen per pregar pels presos i exiliats a la basílica del Pi

Zoom

EDUARD BRUFAU

Des de temps immemorials molts pobles del Pirineu encenen grans fogueres o falles en diades assenyalades. Alguns ho fan la nit de Nadal, la més llarga de l'any, però la majoria ho fan per la nit de Sant Joan, la més curta. A la fotografia, les falles de Sant Joan d'enguany vora l'ermita de Sant Quirze de Durro, a la Vall de Boí, l'Alta Ribagorça.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Ètica i humanisme

El programa *Missió i vocació* ofereix, els dissabtes a les 13.30 h, mitja hora d'aprofundiment en la visió humanista de l'empresa i els seus projectes des de la promoció de les bones pràctiques a nivell intern i extern. La missió empresarial i personal, el lideratge, la sostenibilitat i la influència de les persones en el seu entorn són algunes de les temàtiques que es tracten, habitualment, amb un testimoni entrevistat per David Medrano, director d'un espai patrocinat per Tarannà Viatges amb Sentit i Òptica Andorrana.

En l'edició del 16 de juny, es va parlar de responsabilitat social corporativa amb Mercè Torres, que va viure un canvi radical, després de molts anys treballant a la banca, i va fundar l'organització RSE Valor i Gestió. «Va ser tot sobrevingut i per casualitat, perquè no havia tingut clara la meua vocació, i veient un programa de televisió, vaig descobrir el que és la responsabilitat social. Després de fer un màster, em vaig plantejar llançar-me a la piscina també aprofitant el moment de transformació que estava vivint, per raons personals», explicava.

L'efemèride de la setmana

7 de juliol del 1946:

el papa Pius XII canonitza Francesca Xavier Cabrini, primera ciutadana nord-americana elevada als altars.

J. M. ALIMBAU ARGILA

Medalla de plata de l'Institut de Teologia
Espiritual de Barcelona

«Allò que visc al meu
interior, i que no
és només meu,
no tinc dret a
guardar-m'ho
per a mi sola»

PENSANT-HO MILLOR

Supera't i viuràs feliç

El dramaturg i escriptor Arthur Miller (EUA), premi Pulitzer, en la seva obra *Un home amb molta sort*, va escriure aquest fet: «Somiava que la vida consistia a tenir un fill. Però, va néixer una nena mongòlica, amb síndrome de Down. Jo l'evitava, en fugia. Amb tot, ella venia i se m'agafava a les cames. Volia pujar i asseure's a la falda. Aleshores pensava: "Si la deixo pujar, l'abraço i li faig petons, potser així, aconseguirà adormir-se. Em vaig inclinar sobre aquell rostre innocent, martiritzat. Va ser terrible. Me la vaig posar a la falda. La vaig abraçar. Li vaig fer petons. No sé què em va passar. El que sí que sé és que, de l'amargor vaig passar a la dolcesa; de la infelicitat a la petita però real satisfacció. No ho havia experimentat mai. Heus aquí la solució del meu problema i l'inici de la meua felicitat veritable.»

Etty Illesum, una noia jueva de 27 anys, escrivia en una petita habitació d'Amsterdam: «Allò que visc al meu interior, i que no és només meu, no tinc dret a guardar-m'ho per a mi sola.»

Internada a Auschwitz, va escriure: «Cal que algú sobrevisqui per testificar que Déu estava viu fins i tot en un temps com el nostre. I per què no podia ser jo aquest testimoni?»

Va ajudar i va consolar els que ploraven, no tenien ningú, estaven malalts, desesperats. Va ser ella que, enmig del dolor i davant de la proximitat de la mort, va pronunciar la frase cèlebre: «La vida és bella.»

Jesús, a l'Evangeli, posa una «condició indispensable» per poder seguir-lo: «Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui la seva creu i que em segueixi.»

UN NOU LLINDAR

Crear ambients favorables

**SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA**
Bisbe de Mallorca

Una vegada vaig llegir que «Per poder canviar el món, canvia la teva vida». Aquesta invitació que ve de lluny i de molt endins ens parla de la necessitat d'un canvi quasi planetari, però és enormement estimulante pensar que aquesta revolució que tantes vegades demanem tingui un inici molt humil: la pròpia vida, la que està a les mans de cadascú.

Què hi deu haver, de seriós, a l'interior de cadascú quan se'ns demana amb tanta insistència: «Canvia el teu cor»? Podem preveure el futur si no hi ha estimació ni cap voluntat de canvi? Qui pot viure si fem impossible la reconciliació i si tant ens costa començar de nou? Podem arribar a pensar que es pot viure sense confiar i aïllar-nos en les pròpies dèries? És a les nostres mans crear ambients favorables si la nostra actitud interior ho és. Favorables a què? Diríem tantes coses!

Tanmateix, ho hem de dir. Favorables a un projecte d'home i de societat edificat sobre valors humans autèntics i transcendents; favorables a recrear ambients familiars marcats pel respecte, la comprensió, el diàleg i la voluntat de superar conflictes; favorables a fer que els centres educatius

Exigir canvis estructurals passa primer per la coherència d'un canvi personal

ajudin al creixement integral dels joves i dels infants, essent-ne ells mateixos protagonistes; favorables a servir el bé comú dels nostres pobles des de la més enriquidora varietat de pensament, inquietuds i creences; favorables a tenir un cor obert per acollir les persones, i les ciutats i cases orientades a acompanyar i integrar; favorables a ser sensibles a tota ajuda i defensa dels drets més elementals.

Exigir canvis estructurals passa primer per la coherència d'un canvi personal, aquesta és la primera resposta. M'impresiona veure persones molt senzilles que fan aquest camí, persones que comuniquen espiritualitat, persones que respiren aquella saviesa que els fa penetrar en el sentit de tot i, en la seva recerca sincera, viuen contents i contagien il·lusió i ànim. Encara més, l'obertura al misteri de Déu ha fet que persones i comunitats senceres hagin descobert el valor de viure en fraternitat.

El compromís del voluntariat internacional

Agents transformadors del nostre entorn

VOLS és una organització no governamental per al desenvolupament, nascuda fa vint-i-sis anys, que pertany a la família salesiana i que té com a objectiu fonamental la contribució a la promoció humana des de l'àmbit de l'educació. Promou la transformació i la mobilització vers la justícia social i la igualtat nord-sud, especialment en els joves, i dona suport material i humà a projectes educatius en els pobles més empobrits.

«Ens definim com a entitat de voluntariat. De fet, el nostre nom així ho recull (Voluntariat Solidari). El voluntariat és una de les nostres tres línies d'actuació, juntament amb l'educació per al desenvolupament i la cooperació internacional», afirma Begoña Simal, coordinadora de VOLS. Els voluntaris posen el seu temps, coneixements i energia, de forma totalment altruista, per contribuir a la construcció d'un món més just i solidari.

«La nostra vocació —explica Begoña Simal— és fer servir l'educació com a eina de transformació de les persones i dels pobles, i en aquesta visió emmarquem tota la nostra missió, amarada de l'esperit salesià. A partir d'aquí impulsem tota una sèrie de campanyes i activitats educatives.»

Pel que fa al voluntariat internacional, Begoña diu que «l'entendem com una oportunitat, per part del voluntari, de descobrir una realitat més enllà de les nostres fronteres amb una finalitat molt clara: conèixer, sensibilitzar-se i tenir una visió més àmplia del món. És una experiència "forta" en un camí de formació i de recerca vocacional de la pròpia persona. És una ocasió d'interactuar, *in situ*, amb educadors i educadores locals». Aquest estiu són tres les destinacions que faran els voluntaris de VOLS: Cuba, el Perú i Sierra Leone.

La coordinadora de VOLS posa en relleu que «el tret característic dels voluntaris és que tots són persones extraordinàries. Gent formada, preparada, amb valors, amb inquietuds, que no es queden tancats en si mateixos i en la situació que els envolta, sinó que volen fer un pas més enllà».

Només se'ls demana dos requisits: que siguin més grans de 21 anys i que tinguin una experiència prèvia de voluntariat. «La formació dels nostres voluntaris és ben diversa. Ara bé, donada la idiosincrasia de la nostra associació, és cert que un bon nombre està vinculat al món educatiu», assenyala Begoña. L'estada ha de ser d'un mes com a

En Miquel amb infants del carrer a Abidjan (Costa d'Ivori).

VOLS

mínim, «tot i que, segons la disponibilitat de la persona, intentem que pugui d'allargar-se una mica més».

Què hi fan, els voluntaris? «Ells no van a fer res. Ningú no ens ha cridat perquè hi anem i els projectes i les activitats en què participem funcionarien de la mateixa manera si no hi anéssim. Aquesta és la premissa essencial. El pes de l'activitat no el portem nosaltres, sinó l'equip d'educadors i educadores locals que ja funciona durant tot l'any al país d'acollida. Nosaltres ens posem al servei de fer el que calgui; si la nostra ajuda pot servir d'alguna cosa, doncs benvinguda sigui.»

Als països de l'Àfrica, els voluntaris solen exercir tasques de reforç escolar, dinamització d'activitats esportives, jocs i tot el que té relació amb l'educació en el lleure. A l'Amèrica Llatina, col·laboren en el que allà s'anomena *las casitas*, unes llars d'acollida per a nois i noies que viuen allunyats del centre escolar, o

bé perquè no tenen el suport d'una família.

El procés del voluntariat internacional d'estiu dura pràcticament un any. «El viatge és una part importantíssima d'aquest procés, però mesos abans ja comencem amb la formació, les trobades del grup... Cal fer un camí d'introspecció personal que ens portarà després a sortir enfora», observa Begoña Simal.

Segons la Begoña, «és una experiència que et deixa molt tocat, que si l'has aprofitada bé et marca la resta de la teva vida. Descobrir les desigualtats del planeta i les causes estructurals de la pobresa ens mou a implicar-nos a prop de casa nostra, perquè al final les causes són les mateixes, aquí i allà. Arran del canvi personal experimentat pels voluntaris, esdevindran segurament agents transformadors del nostre entorn».

Més informació: www.ongvols.org.

Energia i ganes de canviar el món

SED és una organització d'àmbit estatal nascuda l'any 1992 que té com a objectius la cooperació internacional, sobretot en matèria educativa, la promoció del voluntariat, tant nacional com internacional, com a eina de transformació de la societat i l'educació per la justícia global.

«En aquests vint-i-sis anys de vida de la nostra entitat, volem agrair que els germans maristes apostessin en el seu moment per la cooperació internacional, per tenir una mirada d'un món interconnectat», informa Daniel Farràs, responsable de Comunicació de SED-Catalunya. Així mateix, assenyala que «nosaltres treballem tant amb col·lectius cristians com no cristians. Quan promovem el voluntariat també ho fem des d'aquesta visió, que no és de cristianització sinó d'evangelització.»

El voluntariat té un pes específic a SED. «És vital», reconeix Daniel Farràs. I agrega: «Hi ha moltes tasques que duen a terme els voluntaris: des de la gestió econòmica, on cal destacar la magnífica feina que desenvolupa Vicenç Gago des dels inicis de l'entitat, fins al disseny i la implementació de les propostes educatives. Els voluntaris arriben a convertir-se en altaveus de l'organització.»

Els camps de treball i missió són previs a SED, atès que van començar a finals dels anys vuitanta. «Els germans maristes establerts a països de missió —recorda el responsable de Comunicació de SED-Catalunya— es posaven en contacte amb els maristes de casa nostra i

des d'aquí s'organitzaven grups i marxaven cap allà. Això, a començaments dels noranta, es continuava fent, però de manera informal. Quan neix SED, recollim tota aquesta inquietud de voluntariat que ja existia i intentem estructurar-la, sobretot per fer-la d'una manera més segura.»

El procés per participar en un camp de treball i missió es divideix en tres fases: la formació prèvia, l'experiència de voluntariat i el retorn. Tres etapes que es resumeixen així: «Prepara't, marxa, revolucionat.»

«Durant diversos caps de set-

La Laura i l'Anna
amb alumnes
d'escoles
maristes
a Ruanda.
SED

mana oferim una formació molt intensa i vivencial que ens permetti, un cop a la nostra destinació, traspasar el xoc cultural per poder-nos comunicar amb la comunitat d'acollida de cor a cor i de manera respectuosa. La nostra vocació és que les experiències de voluntariat siguin transformadores per als cooperants. El canvi comença dins seu. Aquesta transformació ha de comptar amb un acompanyament com a eina de reflexió individual», assenyala Daniel Farràs.

Enguany els països on SED farà camps de treball i missió són Tanzània, Colòmbia i el Paraguai.

L'estada, que sempre té lloc durant els mesos de juliol i agost, és de trenta a quaranta dies. «Els nostres voluntaris han de posseir energia i capacitat d'utopia, tenir ganes de canviar el món i ser majors de 21 anys. Sempre s'han mobilitzat més mestres i professors, però això ara està canviant», subratlla Daniel Farràs.

«Els nostres voluntaris —assegura— fan tasques relacionades amb l'educació, ja sigui escolar o en el temps de lleure. Per exemple, a Medellín, amb infants del carrer. El nostre voluntariat solidari s'insereix dins de les comunitats i aquestes tenen una vida que va més enllà dels processos educatius. Hi ha horts que s'han de cuidar, famílies que cal visitar... i mil històries que són pròpies de la vida, i els nostres voluntaris les assumeixen a partir de la proposta que els fan.»

Daniel Farràs revela que «els nostres voluntaris hi van per transformar-se a si mateixos i, per tant, han d'estar oberts a tot el que hi hagi allà. No són imprescindibles per realitzar cap tasca. Evidentment, si se'ls assigna una tasca, l'han de fer el millor possible. Tenen la gran oportunitat de viure i conèixer amb gent autòctona de la comunitat».

En Daniel es mostra satisfet que aquest any s'hagi fet, juntament amb VOLS, dels salesians, i FES, dels escolapis, una trobada d'entitats cristianes: «Això és d'una importància cabdal. La promoció del voluntariat en xarxa és essencial.»

Més informació: www.sedcatalunya.cat.

JAUME GABARRÓ
Monjo de Solius

Moisés va donar al poble la Llei de Déu, paraula divina, camí de vida i de felicitat (Dt 30). La humana existència, tanmateix, no sempre és fidel als manaments de Déu, i es veu envoltada de mort i de desgràcies. La relació amb Déu, que a vegades es manifestarà en l'agraïment i la lloança, no pot deixar de tenir present i combatre el mal que hi ha en el món.

En situacions de pobresa, d'injustícia i emergències que clamen al cel, sort del compromís humanitari de les persones que fan diversos voluntariats.

Ara bé, segons la dita, no es pot repicar i anar a la processó. Els monjos no estem en condicions de poder fer de voluntaris de segons què. Però volem arribar a tot arreu amb la pregària. Ben pensat, la pregària és

DES DEL MONESTIR

Tens la paraula als llavis, la tens al cor

un veritable voluntariat. Ens hi demem, hi perseverem tot el dia i part de la nit, en ajuda i profit dels altres.

Té molt sentit atrevir-nos a dir i recordar a Déu un seguit de súpliques, queixes i imprecacions, en nom dels qui pateixen; tan fortes que, si no fos que ell mateix ens les posa als llavis amb la paraula inspirada dels Salms, mai hauríem gosat pronunciar-les.

Sigui dit el mateix, per altra part, de les lloances, promeses i esperances que els salms traspuen, incon-

cebibles si no fos que son avalades per Déu mateix. Un Déu que mereix ser regregrat de cor pels seus dons, en nom d'aquells que no en saben o se'n descuiden, fins i tot en lloc d'aquells que ni tan sols el reconeixen. Del voluntariat de Déu envers nosaltres, que és total i permanent, se'n diu història de la salvació, un amor universal i etern que recorre tota la Bíblia.

Un amor, també, particular per a cada u: «Heu penetrat els meus secrets, Senyor, i em coneixeu... Encara no tinc als llavis la paraula, que vós ja la veieu pronunciada» (Salm 138). Amb quin afecte confiat ens hi adrecem amb un altre salm (18): «Les paraules que em surten dels llavis i els pensaments que el meu cor medita, que us siguin agradables, Senyor, penyal meu, redemptor meu.»

Del voluntariat de Déu envers nosaltres, que és total i permanent, se'n diu història de la salvació

PUNT DE VISTA

«Recordeu que sempre estaré amb vosaltres»

Novament es van acostant unes dates esperades per a molts: ens referim a les vacances d'estiu. Però abans haurem celebrat la festivitat de Sant Cristòfol, patró de tots aquells que tenim en un moment o altre a les nostres mans un vehicle.

I per què sant Cristòfol? Fonts llegendàries coincideixen que era un home gegant i corpulent que, abans de convertir-se, ajudava els viatgers a travessar un perillós gual. En una ocasió, va ajudar un xiquet a creuar el riu. Sorprès pel pes de l'infant, més gran a cada pas que feia, el nen li va dir que era Jesús. El nom de Cristòfol (del grec *Christóforos*) vol dir «Portador de Crist».

La relació d'haver prestat serveis a viatgers, des de segles, l'ha convertit en patró dels conductors i, també, de manera directa de tots

aquells que ens movem a peu per ciutats, pobles i camins com a viatgers.

Per desgràcia, els accidents segueixen en augment de manera brutal, les víctimes continuen creixent, morts i ferits, però el més trist són totes aquelles persones que quedaran amb les seqüeles de per vida. Per llei de vida, tots morirem en un moment o altre, però d'accident de circulació, per les causes que siguin, és molt dur.

Des de la Pastoral del Trànsit us fem unes propostes molt senzilles i fàcils de fer: sortiu amb temps, sense mal humor, descansats, feliços d'anar amb companyia o sols, però il·lusionats i oberts. Descanseu si el viatge és llarg, eviteu alcohol i drogues i els menjars abundants. I no hem d'oblidar mai ser amables amb

ESTEVE RIFÀ

Col·laborador de la Pastoral del Trànsit

els altres conductors. Tots cometem errors i saber demanar perdó és molt gratificant i saludable.

El lema d'aquest any és molt profund i entenedor: «Recordeu que sempre estaré amb vosaltres.» Ell fins on sigui i en tot moment serà el nostre company de viatge, de vida i d'esperança.

Les víctimes continuen creixent, morts i ferits, però el més trist són totes aquelles persones que quedaran amb les seqüeles de per vida

SABER ESCOLTAR

Ésser misericordiós

Fa mesos, vaig haver de presidir les exèquies d'una senyora propera a la meua família. El text evangèlic fou el de les Benaurances. La difunta n'havia donat exemple. Malgrat la preparació de l'homilia, vaig parlar amb intensitat del valor de la misericòrdia. Ho vaig fer amb tota la bona intenció, perquè hi havia molta gent en aquest funeral i sempre he pensat que les exèquies poden ser un element evangelitzador.

Ara, perdoneu que escrigui de coses meves, estic realitzant un treball ingent: posar ordre a la meua biblioteca. Repassant una carpeta, vaig trobar un dossier que contenia notes i fulls dedicats a l'Any de la Reconciliació. Un tríptic, ben fet, em cridà l'atenció i remogué, en el meu cor, vius sentiments i accions pastorals.

La paraula *misericòrdia*, segons el Diccionari de Teologia és «la cura amorosa de Déu per les seves criatures, que ens convida a ser compassius amb els altres i alleujar els seus mals». L'Antic Testament, prou ho sabien els meus alumnes teòlegs, fa servir tres mots per aclarir-ne el significat: a) la paraula «bondat», referida a l'amor d'un pare, un amor sempre fidel; b) un «amor entrañable» relacionat amb l'estimació d'una mare pel seu menut, l'amor que brolla de les entranyes, la simpatia especial que saben tenir les mares; c) un amor que és «gràcia» o «do», que expressa l'amor de Déu, atorgat gratuïtament i sense tenir en compte l'amor dels beneficiaris.

El gran profeta Isaïes té un text magnífic, contra la pusil·lanimitat i la poca fe de molts: «És que una

dona pot oblidar el seu infantó, la qui està embarassada, el fill del seu ventre? Però, ni que se'n trobés una que l'oblidés, jo no t'oblidaré mai a tu.» Paraules que donen pau i fermesa. La revelació divina aporta consol, claror i allunya dels dubtes terrenals.

El tríptic, rescat de la meua biblioteca, suggereix un examen de consciència diari, fet amb serenor i senzillesa. Els elements a sospesar són: la relació amb Déu, la vida familiar, el servei a la vida, la vocació a l'amor, l'ús dels béns i el testimoni de la veritat.

La Misericòrdia és la cura amorosa de Déu per les seves criatures

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

No em canso de dir i de repetir que estimo molt Santa Maria, tot i que comprenc que mereixeria molt més amor. Reconec que molts l'obliden o ignoren o, equivocadament, la idolatren, tot i que sense adonar-se'n.

L'home, segons el relat bíblic, va ser creat a imatge i semblança de Déu, ara bé, molts volen creure en un déu fet a imatge i semblança d'ells mateixos. S'invoca, o se l'increpa, suposant que la seva idiosincràsia és igual que la humana. Cras error.

Tenim tan ficat al cap allò de masculí i femení, que oblidem que, en la majoria dels éssers vius, numèricament considerats, no existeix cap

A PROPÒSIT DE...

Santa Maria —imatges—

diferenciació sexual. Per si no s'ha entès, em referia als microorganismes. Tot i admetre aquesta veritat i creient, encertadament, que Déu és superior a nosaltres, ens entestem que sigui similitud nostra.

El món antic creia en déus i deesses i a l'Olimp clàssic es va imaginar, fins i tot, matrimonis de les divinitats. No oblidem que moltes de les coses que ens han arribat són més creació literària, que l'actitud religiosa real de la gent del poble.

El poble hebreu, d'alguna manera, vivia aquesta dualitat envoltat dels caldeus, adoradors de deesses

de la fecunditat. Les figures sirianes dels vasos en són un bon exemple. I a Israel alguna cosa hi havia. Al temple d'Arad, contemporani del de Salomó, l'israelita hi anava a oferir els seus sacrificis a Jahvè i el seu Asera. D'alguna manera, déu i deessa, malgrat que creïes en el sol Déu dels ancestres, Abraham, Isaac i Jacob. Fins als temps del segon temple, en què al Sancta Sanctorum no hi havia res, aquesta mateixa buidor proclamava encertadament al fidel que Déu era Esperit pur.

Santa Maria no és deessa mare. És dona, genuïnament humana, però és el do preuat que ens va deixar Jesús per aconseguir ajuda, que en necessitem molta. No oblidem que només Jesús, Fill de Déu, és l'imprescindible. Cada cultura n'imagina la fesomia com la de la dona més admirada entre els seus.

Santa Maria és el do preuat que Jesús ens va deixar per aconseguir l'ajuda que necessitem

SIGNES D'AVUI

Donar el millor d'un mateix

Les pantalles dels televisors aglutinen nombrosos espectadors que contemplin embadalits els partits del Campionat Mundial de Futbol, que se celebra a Rússia. Els índexs d'audiència es disparen, especialment quan competeixen equips de gran renom i hi participen jugadors de talla indiscutible. Uns dies abans que l'àrbitre xiulés l'inici del primer partit, el Vaticà va publicar un document titulat *Donar el millor d'un mateix*, el contingut del qual exposa la perspectiva cristiana de l'esport i la persona humana, a càrrec del Dicasteri per als Laics, la Família.

En destaco tres aspectes. Primer, l'esport com a fenomen universal. Es parla d'una constant antropològica, el sentit etimològic modern de la qual apunta l'entreteniment. Quan una realitat humana té grans possi-

bilitats, com és el cas, els riscos no són menors. El document esmenta quatre desafiaments importants: la degradació del cos, el dopatge, la corrupció i els aficionats i espectadors. La politització de l'esport és evident en molts casos, sobretot en les seleccions nacionals. L'economia, en un món global, arriba a xifres gegantines. Motius per a la reflexió.

Segon, la promoció d'un esport humà i just, ja sigui en la seva dimensió individual com en la col·lectiva. Se subratllen una sèrie de valors

Quan una realitat humana té grans possibilitats, els riscos no són menors

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

com el sacrifici, l'alegria, l'harmonia, la valentia, la igualtat i el respecte, la solidaritat... L'esport professional capta gairebé tota la informació, però l'esport *amateur*, aficionat, és de major rellevància per al benestar de les persones. Guanyar és un estímul, però el *fairplay* és més important. Afortunadament, la dona va obtenint una quota major d'exercici esportiu. Encara falta, i molt.

Tercer, la dimensió pastoral de l'esport, viscut des de la fe cristiana, que es basa fonamentalment en la promoció humana de les persones i de les estructures esportives. En el camp educatiu, imprescindible. Hi ha gent que amb un sentit de superioritat moral ha menyspreat l'esport. Nelson Mandela el va saber entendre. L'Església ens convida a donar el millor d'un mateix.

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

«Ara els rics ens roben als pobres...»

La frase resulta una mica estranya i, potser sense cap explicació, podria ser interpretada de la manera més senzilla: qüestions de política, de frau fiscal, de prevaricacions, etc. De tot allò que ens estan acostumant a sentir cada dia els mitjans de comunicació.

Res de tot això. La frase me la va dir fa poc un noi del meu barri —i no perquè hi visqui, perquè no hi té habitatge, sinó perquè el freqüenta. Ara dorm on troba un lloc, a vegades d'*okupa*, a primers de mes en una pensió i, de vegades, al carrer... El seu cas és un dels que es repeteixen sovint malgrat que no surt gaire als mitjans de comunicació.

Ja ens hem acostumat a veure rètols com aquest: «Compro tot l'edifici. Pago al comptat.» O, com

aquest: «Cerco pis en venda. Paga-ment immediat.» Darrere d'aquestes compres de ben segur que s'hi amaga més d'una tragèdia familiar. Gent que pagava des de feia anys lloguers d'acord amb el seu estatus de vida i les seves pagues, es veuen obligats a comprar o a pagar un lloguer molt més car —cosa impossible per a les seves entrades mensuals— o a abandonar l'habitatge on vivien des de feia temps amb les dificultats normals per arribar a final de mes. Ara, però, si acceptessin l'oferta, no arribarien ni a primers de mes.

L'única solució és marxar. On aniran a parar en aquests moments en els quals els lloguers s'han disparat i quan el fet de rellogar entra també en aquest injust liberalisme econò-

mic? Amb una entrada mensual de 500 o 600 euros, qui es pot pagar una habitació rellogada per 450 o 500 euros? De què viu la resta del mes?

I la següent pregunta és: Qui pot comprar un edifici sencer o un pis al comptat si no és un «ric»? I no per viure-hi, no, sinó per especular.

Tenia raó el meu amic en dir que ara els rics ens venen a robar als pobres...

Molts es veuen obligats a abandonar casa seva perquè no arriben a final de mes

Vida eclesial

Aquesta setmana us presentem l'instrument de treball del Sínode de Joves i un nou llibre de la Comunitat de Sant'Egidio; celebrem els 20 anys del MCJ i coneixem el projecte moda re-de Càritas

AGÈNCIES
Ciutat del Vaticà

Presentat l'instrument de treball per al Sínode de Joves

L'Església, davant del desafiament de la joventut

El Vaticà ha presentat l'*instrumentum laboris* del proper Sínode dels Bisbes sobre *Els joves, la fe i el discerniment vocacional*, que se celebrarà del 3 al 28 d'octubre.

El document, de 214 punts i que es pot consultar a www.vatican.va, ha estat elaborat amb les aportacions rebudes de joves d'arreu del món al llarg de diversos mesos. Està estructurat en tres parts: «Reconèixer, interpretar i escollir», i vol oferir les claus de lectura de la realitat juvenil, basant-se en diverses fonts, entre les quals hi ha un qüestionari en línia que agrupa les respostes de més de 100 mil enquestats.

Alguns dels temes tractats són les relacions familiars, l'augment de les famílies monoparentals, la violència, els abusos sexuals, la pederàstia, l'atur i el paper de la dona i l'homosexualitat.

El text fa referència a una «metamorfosi de la condició humana» que, segons alguns, el món experimenta antropològicament i culturalment. També reconeix la dificultat d'algunes conferències episcopals «per entendre el context i la cultura en què viuen els joves» i creu que un dels problemes rau en el fet que «avui dia, la relació entre joves i adults ja no és un conflicte generacional sinó més aviat la incomunicabilitat recíproca».

L'Església es troba davant d'un desafiament fonamental perquè moltes parròquies han deixat de ser «lloc de trobada» i això reflecteix que hi ha «una dificultat de les institucions religioses per sintonitzar amb la consciència moderna» i expressar-se en un llenguatge intel·ligible per als joves.

El document expressa preocupació perquè «un gran nombre de joves procedents de les àrees més secularitzades no demanen res a l'Església perquè no la consideren una interlocutora significativa per a la seva existència» i, fins i tot, n'hi ha que «demanen expressament que els deixin en pau perquè senten la seva presència com a molesta i fins i tot irritant». L'origen d'això estaria en part en «els escàndols sexuals i econòmics sobre els quals els joves demanen a l'Església reforçar la tolerància zero contra els abusos sexuals».

D'altra banda els joves expressen el desig que «l'Església sigui una institució que brilli per l'exemple, la competència, la corresponsabilitat i la solidesa cultural» i que «comparteixi la seva situació de vida» i «no només faci sermons». Demanen a la jerarquia eclesiàstica que l'Església sigui «transparent, acollidora, honesta, atractiva, comunicativa, accessible, alegre i interactiva».

Els joves expressen el desig que «l'Església sigui una institució que brilli per l'exemple»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Testimoni, testimoni, testimoni...

De vegades em repeteixo, em faig gran... I no sé si la reiteració és signe de coherència, d'estancament o de falta d'originalitat... o tal vegada penso que sovint allò que roman amb el pas del temps són les coses i les idees de qualitat.

Fa uns dies es va realitzar una jornada de reflexió i treball del Nou Pla Pastoral a la Universitat Ramon Llull per tal d'acollir i aprofundir el sentit, les possibilitats i les interpel·lacions del text, de reflexionar-lo plegats des del món universitari.

La pastoral a la universitat és una qüestió que em toca de prop i fa temps que penso que, a més de les activitats que es poden proposar —misses i d'altres— allò que realment fa arribar l'Evangelí als joves és el testimoni; és a dir, la vida.

La religió no interessa més que un canal de Youtube i és al mateix nivell que qualsevol missatge d'una marca de xiclets. Però si aquell missatge s'encarna en una vida, en una vida feliç i plena, és una altra cosa. En aquest batibull de missatges i sorolls de la nostra societat intoxicada, el missatge que arriba a l'altre és el del testimoni. La millor pastoral, doncs? La de l'encontre càlid amb el testimoni.

Jornada Mundial del Pobre

El Senyor escolta el pobre que l'invoca és el títol, extret del salm 34, del missatge del Papa per a la Jornada Mundial dels Pobres. Aquesta frase del salm, diu Francesc, ens «permet també a nosaltres comprendre qui són els veritables pobres als quals estem cridats a tornar la mirada per escoltar el seu crit i reconèixer les seves necessitats». A més, «el salm caracteritza amb tres verbs l'actitud del pobre i la seva relació amb Déu»: cridar, respondre i alliberar.

La Jornada Mundial dels Pobres se celebrarà el 18 de novembre: a les 9.30 el Papa celebrarà una missa a la basílica de Sant Pere en què participaran pobres, acompanyats per associacions i grups parroquials; posteriorment compartirà un dinar a l'Aula Pau VI amb uns 3.000 pobres. El dissabte 17 se celebrarà una vetlla de pregària a la basílica de Sant Llorenç Extramurs, per a totes les associacions de voluntariat. Al llarg de la setmana del dilluns 12 al diumenge 18, s'instal·larà un ambulatori de salut a la plaça Pius XII, on des de primera hora del matí s'oferirà atenció mèdica per a diverses especialitats.

foto:
José Ignacio Heredia

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

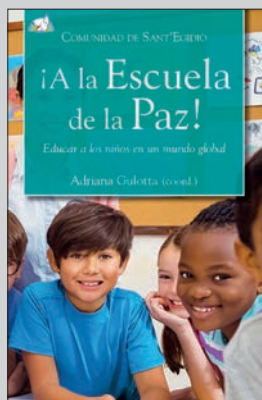
Barcelona

Un gran grup de joves va assistir a la presentació per agrair la tasca de les Escoles de la Pau.

La Comunitat de Sant'Egidio presenta el llibre «A la escuela de la paz. Educar a los niños en un mundo global»

Les Escoles de la Pau, la base per un futur millor

MACIÀ GRAU
Barcelona

Les Escoles de la Pau són centres gratuïts coordinats per la Comunitat de Sant'Egidio, que es caracteritzen per ser un entorn familiar on molts nens que es troben en risc d'exclusió poden seguir un itinerari escolar i així superar totes les barreres i discriminacions. A través d'un model educatiu solidari, que inclou visites culturals, excursions, festes i vacances d'estiu, aquestes escoles ajuden cada dia milers d'infants de les perifèries de les ciutats més importants d'Europa, Amèrica Llatina, Àsia i Àfrica. Mitjançant aquestes activitats i sempre des de l'amistat, per les Escoles de la Pau hi passen cada any més de 70.000 nens, molts dels quals han aconseguit superar situacions veritablement difícils, fet que els permet imaginar-se un futur millor.

Un llibre per reflexionar sobre les Escoles de la Pau

Per reflexionar i mostrar la importància de les Escoles de la Pau, el 8 de juny passat es va presentar a

la basílica dels màrtirs Sant Just i Pastor el llibre *A la escuela de la paz, Educar a los niños en un mundo global*, coordinat per Adriana Guoltta i editat per l'editorial San Pablo. Es tracta d'un llibre que narra la relació d'amistat entre els infants de les ciutats de les perifèries del món amb les Escoles de la Pau, des dels inicis fins a l'actualitat, que es va fer aprofitant el 50è aniversari de la Comunitat de Sant'Egidio, i per donar veu a tots aquells nens i nenes que han viscut autèntiques històries de superació gràcies a les Escoles de la Pau. Per aquest motiu, Jaume Castro, el responsable de Sant'Egidio a Barcelona, va explicar durant l'acte que els mateixos testimonis que hi apareixen són els únics i autèntics protagonistes del llibre.

La presentació va estar marcada pel gran nombre de joves i infants que van assistir-hi com a testimonis directes de les històries que narra el llibre, i va comptar també amb la presència de diverses personalitats que van reflexionar de manera conjunta sobre les Escoles de la Pau i la seva funció. El sociòleg Javier Elzo; el catedràtic de la Universitat Ramon Llull, Josep Gallifa; el director de la Fundació Jesuïtes Educació, Enric Masllorens, i la il·lustradora Carme Solé, van ser els encarregats d'explicar als assistents el gran impacte de les Escoles de la Pau com a lloc d'amistat, de foment de la cultura, i on els nens poden conèixer el món. Josep Gallifa va descriure el llibre com «un recull magistral de bones obres», i va explicar que l'educació veritable que ofereixen les Escoles de la Pau és la base perquè els nens tinguin un futur millor. D'altra banda, Jaume Castro va manifestar el seu agraïment a totes les persones que han fet possible el llibre, alhora que va exposar que no només s'ha fet per donar veu als testimonis, sinó també per narrar la història de Sant'Egidio: «És un dels llibres centrals que explica la història de Sant'Egidio ara que compleix 50 anys, mostra a la perfecció la seva idea de fons, que comença a la perifèria, on descobrim que tots som iguals.»

JAUME CASTRO
«La història de Sant'Egidio comença a la perifèria, on descobrim que tots som iguals»

Barcelona

El Moviment Cristià de Joves celebra 20 anys

Fe i joventut, un binomi factible

El 1997 es va crear el Moviment Cristià de Joves (MCJ), «una plataforma per als joves que es confirmaven, a l'estil de l'Acció Catòlica, molt arrelada al barri, al poble, a la parròquia, per oferir-los un camí cristià», explica el seu consiliari, Mn. Toni Roman.

Els fonaments del MCJ són els de l'Acció Catòlica, prossegueix: «Veure, jutjar i actuar. Veure la vida, la realitat dels joves, confrontar-la a la llum de l'Evangeli i mirar com es pot concretar en una resposta havent vist i revisat amb els altres companys del grup què vivim.» I afegeix: «Altres elements són l'estudi de l'Evangeli, els cercles d'estudis, les trobades, la campanya que treballem al llarg del curs.»

Rocío Muñoz, Àngels Carrió i Alejandro Salcedo formen part de l'equip de responsables del MCJ. A Rocío li ha aportat «sobretot companyia. Veus unes altres realitats, que hi ha més joves com tu; et permet sortir de tu mateixa i compartir la fe. Et sents compresa, recolzada». L'Àngels opina que «et dona

molta obertura: treballes la fe, la comparteixes, fas voluntariat, t'impliques socialment. Intentem ser sal i llum del món, cosa que porta a un compromís».

Al MCJ, els joves «ens sentim molt escoltats per l'Església», constata Àngels, «som la veu dels joves en l'Església i som la veu de l'Església en els nostres àmbits». Així, la Rocío apunta que «la veu dels joves ha de ser escoltada, si no, quin seria el futur de l'Església? Hem de trobar espais on els joves tinguem el nostre paper, siguem escoltats i es valori què podem aportar-hi». Alejandro demana que l'Església tingui en compte els joves, però apunta que «els joves també ens hem de responsabilitzar».

Mn. Toni Roman comenta que treballar amb els joves suposa plan-tejar-se «com podem ajudar-los a vertebrar que la vida cristiana és tot un camí. Acompanyem itineraris, processos. El repte és el de sempre: que pugui haver-hi espais amb un llenguatge d'avui, on els joves es puguin formular les grans preguntes en el seu llenguatge».

A la Rocío li agradaria que el MCJ es veiés «un camí d'adults per no deixar mai el moviment perquè per a mi és important. El meu somni és obrir una línia d'adults ferma que m'acompanyi durant tot el camí». Per a l'Alejandro, el desig és que «el sector de joves estigui ben consolidat perquè els més petits quan arribin tinguin una plataforma forta». L'Àngels somia amb «gent implicada, arribar a més joves perquè puguin descobrir el bé que fa el moviment, que hi hagi la línia dels tres sectors —infants, joves, adults—, perquè volem que sigui un procés que t'acompanyi tota la vida».

En aquest curs 2017-2018 s'estan fent passos per treballar més units els tres sectors que configuren l'Acció Catòlica General en els seus estatuts: infants, joves i adults.

ROSA MARÍA JANÉ
CHUECA
Barcelona

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Rubén Requena, coordinador del projecte «moda re-»

«Un altre món i una altra economia és possible»

Moda sostenible i ètica. Així és el projecte «moda re-», que llença Càritas espanyola basat en el reciclatge de roba de segona mà. Els criteris ètics i un model d'economia solidària i sostenible marquen aquest projecte que aglutina la feina de 28 Càritas diocesanes de tot Espanya. Rubén Requena, coordinador del projecte, ens acosta a aquesta iniciativa que genera feina d'inserció.

Per què el nom de «moda re-»?

«Re» és un prefix que fem servir de forma comuna per expressar «tornar a» i que unit a verbs denota repetició (reconstrueix, reconsidera, redimensiona, reviu, etc.). Volem fer un joc de paraules amb el prefix *re*, Recollir-Reutilitzar-Reciclar per Reviure-Reocupar-Reconstruir, es tracta de donar una nova vida a la roba i a les persones que més ho necessiten i per a «moda re-» una part no té sentit sensel'altra. «Moda re-» es refereix a fer les coses d'una determinada manera «perquè no és el mateix fer negoci amb la roba usada, que fer justícia social»; «moda re-» no és el mateix, és molt més.

El projecte es basa en criteris de sostenibilitat i de valors ètics, en què es tradueix?

Els principals valors del projecte són la transparència, la solidaritat, l'ètica, la participació, la inclusió, la justícia social. Aquests valors es materialitzen en l'impuls de l'economia social i solidària, la creació de feina social i sostenible, la cura de la creació i del planeta, l'entrega de roba d'una forma digna a persones i famílies que ho neces-

siten, en el destí ètic de les peces. També estem llençant un missatge que un altre món i una altra economia són possibles. Impulsem projectes d'Economia Social i Solidària com un testimoni del nostre compromís cristià ferm per posar l'economia al servei de la construcció del regne. La sostenibilitat del projecte és fonamental per mostrar que, efectivament, és possible fer les coses d'una altra manera i que es pot posar les persones i el bé comú en el centre de les diferents fases econòmiques. El destí ètic de cadascuna de les peces que se'ns dona és un altre dels pilars del projecte; per això comptem amb 3 plantes de tractament integral on se li dona el millor destí possible a cadascuna de les peces, ja sigui per a la seva reutilització en alguna de les nostres 80 botigues o per al reciclatge.

«El nostre compromís cristià ferm és posar l'economia al servei de la construcció del regne»

El president de Càritas espanyola, Manuel Bretón, juntament amb Rubén Requena (dreta) en la presentació de «moda re-».
@JCubillo Càritas

El lema és «Reciclem roba, inserim persones». A quantes persones s'està inserint i què suposa per a elles?

No estariem fent res en el procés de recollida, reutilització i reciclatge si no fos per la part social del projecte. A «moda re-» diem que «donar una nova vida a la roba i a les persones més necessitades val més del que costa». Disposem de 750 feines, de les quals 450 són d'inserció. Aquestes feines es materialitzen en Empreses d'Inserció, que són una eina de trànsit on les persones aprenen a treballar treballant i, mentre ocupen un lloc de feina, segueixen un procés de formació i de desenvolupament de la seva empleabilitat que les capacita per accedir al mercat de treball després del pas per una d'aquestes feines amb moltes més garanties. El que aquestes feines suposen per a persones amb unes biografies força

complexes sobretot té a veure amb el fet de participar de la societat de forma efectiva i activa. Pensem que la majoria d'aquestes persones passen de percebre ajudes o prestacions a poder accedir a béns i serveis de manera normalitzada; això implica un pas endavant que en moltes ocasions significa recuperar part de la seva dignitat.

Aquest projecte també té ben present la frase evangèlica «Vestir el despul·lat». Què s'ha tingut en compte de cara als beneficiaris?

Fa molts anys que algunes Càritas diocesanes es van adonar que la roba que se'ns dona podia ser una eina que servia per alguna cosa més que «vestir el despul·lat». Van decidir transformar els tradicionals robers per continuar cobrint les necessitats de vestuari de persones i famílies però, a més, generar feina per a persones en situació o risc d'exclusió social. La forma amb què a les diòcesis on hi ha «moda re-» aquesta entrega social ha passat dels robers a les botigues. Les persones o famílies que necessiten roba acudeixen als serveis de Càritas parroquials o diocesanes, des d'on se les acompanya en un procés de treball des de l'acollida i la proximitat, i si necessiten roba se'ls lliura un val que canvien a les botigues, on poden triar i emprovar-se la roba sense que ningú sàpiga que la reben de forma gratuïta. Creiem que aquesta forma de «vestir el despul·lat» és molt més digna per a les persones i famílies.

Hi ha cap col·laboració amb el món de la moda, del disseny, en aquest projecte?

«Moda re-» neix amb la voluntat de col·laborar amb altres entitats tant del món de la moda com d'altres sectors; en aquest sentit, disposem d'acords amb empreses com Inditex, El Corte Inglés o Ikea, amb l'ànim d'avançar vers una societat més sostenible i inclusiva. La majoria d'aquests acords es materialitzen en la instal·lació de contenidors per a la recollida. Per exemple, tenim un gran acord amb Inditex que està avançant cap a aspectes relacionats amb l'economia circular. Hi ha contenidors a les botigues de Zara perquè els seus clients puguin dipositar-hi roba que se'ns envia a les plantes de tractament integral.

Massa càrrega

Massa càrrega per a un cos que encara s'està formant i creixent. S'escapça la infantesa i s'hipoteca la vida de la persona jove, adulta i gran. Però, la càrrega, hauria de recaure sobre la consciència de qui pretén obtenir beneficis amb el desgast dels més febles. Com és que encara no reconeixem que aquest camí tampoc no porta a la plenitud?

Nova invitació a la conversió que, com deiem, triga. Abracem-nos a la pobresa que rehabilita la dignitat de la persona com a Filla de Déu.

RAFI CÀCERES

directora del Secretariat de Pastoral Obrera de l'arquebisbat de Barcelona.

EDUARD BRUFAU

La Seu Vella de Lleida (I)

Lleida conserva un conjunt de patrimoni religiós medieval, sovint no prou conegut però d'un valor comparable al de les altres grans ciutats de Catalunya. Visitem en aquest conjunt de rutes l'esplèndida Seu Vella —l'autèntica joia de la corona—, les esglésies de Sant Llorenç i Sant Martí, la capella del castell templer del Gardeny i l'altament recomanable Museu de Lleida.

La Seu Vella

S'hi arribi per on s'hi arribi, el primer que es veu de Lleida des de ben lluny és el campanar de la Seu Vella; alt i robust, és com un sentinella que defensa la ciutat, o com un far en aquesta terra d'horitzons amples com la mar i de tardes llargues i caloroses. A mesura que ens hi atansem es va perfilant tota la resta de la catedral dalt del turó, allargada com un vaixell misteriosament embarcat terra endins o com l'arca de Noè reposant per fi sobre l'Ararat. Aquesta ciutat no es pot entendre sense la seva gran catedral; Lleida és la Seu Vella, i la Seu Vella és Lleida. L'ànima de la ciutat i de totes les terres que l'envolten està encarnada en la seva enlairada i majestuosa catedral.

Nosaltres des de baix el Segre ens la mirem admirats i comencem a pujar-hi a poc a poc, travessant muralles i baluards, fins a arribar al llindar mateix. És migdia. Sota el sol implacable, el groc ocre de les pedres de la Seu Vella desprèn una claror d'estepa o de desert llunyà. La llum és esclatant i el cel d'un

La Seu Vella,
presidida per
l'impressionant
campanar.

blau pur. Prop de l'entrada ens espera el nostre amfitrió, que ens rep amb un somriure franc i una mirada desperta: és Mn. Jesús Tarragona. Amb els seus 92 anys ja fa temps que està retirat, però durant molts anys va ser el responsable de patrimoni cultural del bisbat de Lleida i l'ànima de la reconstrucció de la Seu Vella.

El gran claustre

Amb l'acompanyament privilegiat d'aquest guia comencem la visita. De fora estant l'espectador pot quedar una mica desconcertat, perquè costa d'entreveure l'estructura del temple; el que sembla l'entrada principal, la magnífica porta dels Apòstols, d'estil gòtic, no dona accés a la catedral en si, sinó al claustre. Aquest és un espai immens; una sola de les seves quatre galeries ja podria ser una autèntica església.

Els arcs apuntats i les voltes de creueria ens fan elevar la mirada tota l'estona. Però el claustre no ens sorprèn només per les dimensions; Mn. Tarragona ens diu que «la paraula *claustre*

designa un recinte tancat, però el claustre de la Seu Vella de Lleida és un dels pocs que queda obert per un dels costats». Efectivament, avancem fins a l'ala oposada per on hem entrat i arribem a una galeria que, de fet, és una esplèndida balconada sobre la ciutat i l'horta de Lleida. Per aquesta gran obertura el vent i la claror del dia entren sense entrebancs i semblen beneir aquest jardí claustral.

Continuem caminant amb el nostre amfitrió, que ens fa fixar-nos en les elaborades filigranes dels arcs gòtics que envolten la part central del claustre. Cada arc, cada finestral, té una decoració diferent, però en totes elles els artesans medievals hi van deixar un bell testimoni del seu art; aquí la duresa de la pedra sembla desaparèixer per fer-se dòcil a les mans del picapedrer. La matèria més cantelluda es torna dúctil sota l'aparença de filigranes, sanefes o formes vegetals. Fins i tot en un dels arcs hi veiem esculpit un bonic calvari, a partir del qual sembla néixer, com un arbre de mil branques, tota la resta de la decoració del claustre. Tot neix de la creu, i tot va a parar a la creu.

Mn. Jesús Tarragona ens explica que aquesta bellesa que contemplem no sempre ha estat tan admirada: «Fins als anys quaranta del segle XX la Seu Vella era una caserna. Va ser Felip V qui —com a càstig i a causa de la situació estratègica de l'edifici— va dessacralitzar la catedral dels lleidatans i la va convertir en un edifici militar. Tots els retaules, les imatges, l'orfebreria, els tapissos... es van dispersar per la diòcesi i algunes peces es van perdre per sempre més. Pel que fa a l'edifici, els gairebé 250 anys d'ús militar el van deixar molt malmès: tant el claustre com l'església mateixa es van dividir en pisos; es van aixecar envans tapiant els finestrals i es van obrir portes i finestres destruint tota la decoració que fes nosa.

Totes aquestes filigranes que veieu ara en bona part han estat restituïdes a partir de les parts que van quedar senceres.» Aquesta laboriosa tasca de reconstrucció es deu sobretot als Amics de la Seu Vella, entitat de la qual Mn. Tarragona va ser el president uns quants anys, i que juntament amb el bisbat i les administracions, ha fet possible tornar l'esplendor a l'antiga catedral i adequar-la per al culte.

L'islam i el Cister

Abans d'entrar a l'església pugem al campanar, que encara avui marca les hores per a tots els lleidatans amb les seves campanes gegantines. Arribem al capdamunt després de superar 238 interminables esglaons, que ens duen fins a una visió captivadora: per sota nostre tota la ciutat, vertebrada pel riu Segre, que baixa ample i vigorós, ben nodrit per la fosa de la neu i per les pluges abundants d'aquesta primavera. Al voltant de la ciutat tota l'horta, ben fèrtil; a llevant la plana de l'Urgell i l'altiplà de la Segarra; a ponent les vastes extensions aragoneses; cap al nord les parets escarpades que anuncien el Pirineu; cap al sud, la terres que lentament van baixant cap a l'Ebre. I al bell mig, la Seu Vella, com un cor de pedra però que, miraculosament, batega i dona vida a tot.

Saciats d'aquesta vista baixem de nou al claustre, on Mn. Jesús Tarragona ens du fins a la portalada d'entrada a l'església. La porta és d'una bellesa senzilla i alhora captivadora. Ens costa de classificar-la en cap estil concret: clarament no és gòtica, però encara que té una successió d'arcs de mig punt tampoc no és ben bé romànica. Tota ella està decorada amb filigranes i motius geomètrics, sense cap representació humana, ni animal, i amb prou feines vegetal. Aquí tot és abstracte. Ens admira la finor del cisellat, que fa venir ganes d'acariciar la superfície de la pedra. «Davant nostre tenim un exemple magnífic de l'anomenada escola de Lleida», ens fa saber el

nostre amfitrió. «Va ser un estil del segle XIII propi d'aquestes terres que es va distingir per aquesta decoració refinada, repetitiva i sense representacions figuratives. Aquest estil tan particular és fruit d'un seguit d'influències d'origen molt divers que acaben confluint de manera harmònica. Sembla que les dues més importants serien, d'una banda, l'islam i, de l'altra, el Cister.»

Mn. Tarragona explica que està documentat que a la construcció de la Seu Vella hi van participar artesans musulmans autòctons, molt valorats pel bon art de treballar la pedra. «S'ha de tenir en compte que de fet la catedral es construeix sobre la mesquita principal de la ciutat, l'estructura de la qual acaba sent determinant per a la construcció cristiana; el claustre es troba davant del que hauria de ser la façana principal perquè aprofita l'estructura islàmica, que, com totes les mesquites, té un gran pati al davant.» Pel que fa al Cister, aquest orde, a partir dels monestirs de Poblet, Santes Creus, Vallbona i d'altres té una gran influència per totes les terres catalanes acabades de conquerir a l'islam. La influència de l'art cistercenc es deixa notar en la manca absoluta de representacions estranyes i grotesques presents en altres construccions de l'època. Però sobretot la intuïm en una bella austeritat general, que cerca l'essència lluminosa de l'estructura, reflex de la recerca de Déu que fa l'home i que l'ha de dur a despullar-se de tot allò que li impedeix la visió de la presència divina.

Els finestrals gòtics del claustre, decorats amb filigranes.

L'Evangeli de la família: joia per al món

Us oferim les catequesis preparatòries per a la IX Trobada Mundial de les Famílies, que se celebrarà a Dublín del 21 al 26 d'agost de 2018. Més informació: Delegació de Pastoral Familiar de Barcelona, tel. 93 453 86 59 / secretaria.familia@arqbcn.cat

CINQUENA CATEQUESI

La Cultura de la vida

Jesús es feia gran, avançava en enteniment i tenia el favor de Déu i dels homes (Lc 2,52)

És molt interessant fixar-se en la conclusió inesperada d'aquest fragment de l'Evangeli. Veure com evoluciona la dinàmica familiar d'aquesta escena i especialment veure com Jesús respon a les angòniques paraules dels seus pares que sofrien per haver-lo perdut: sembla com si s'hagués produït una mena de ruptura entre els membres de la Sagrada Família. Sembla que ha arribat el moment en el qual el Fill, que ja ha assolit la majoria d'edat, comença a marcar i a posar límits a l'autoritat parental per afirmar la seva pròpia autonomia i la seva pròpia responsabilitat sobre si mateix.

L'emancipació dels fills

És una escena molt comuna a les llars de totes les famílies. És l'arribada de sobte i improvisadament d'aquesta famosa hora per a la qual cap pare està mai adequadament preparat. És el moment en què el fill de cop i volta es fa gran i comença a manifestar la seva capacitat d'escollir per si mateix la seva vida. És molt sorprenent veure com la Família de Natzaret també viu la mateixa i idèntica dinàmica de totes les famílies. En realitat, si continuem llegint després el text, ens adonem que, efectivament, no es dona cap ruptura familiar.

Restar subjecte als pares

Al contrari: sorprèn el fet que es dona l'efecte oposat. Lluc, a continuació, escriu que Jesús «Després baixà amb ells a Natzaret i els era obedient» (Lc 2,51). Semblava ser la clàssica reacció d'aquells qui, quan fallen en dur a terme les seves reivindicacions, per temor a algun càstig, fan finalment el que els pares els diuen. En realitat, Jesús es defensa força bé i amb la seva resposta aconseguix fer callar els seus pares. Romandre sota la seva autoritat no és una elecció obligada i forçada sinó que manifesta una decisió lliure i responsable d'afirmar un cop més la seva natural predilecció per la Família. El Verb de Déu ve al món en la més absoluta pobresa i indigència, i renuncia pràcticament a tot excepte a una cosa: encarnar-se en una família amb una mare i un pare. De fet, després d'aquest episodi, Jesús continua vivint subjecte als seus ja que «ells junts ensenyen el valor de la reciprocitat, del trobament entre diversos, en què cada un aporta la seva pròpia d'identitat i sap també rebre de l'altre. Si per alguna raó inevitable falta un dels dos, és important buscar alguna manera de compensar-ho, per tal d'afavorir l'adequada maduració del fill» (AL 172). Lluc conclou el pasatge d'aquesta manera: «Jesús es feia gran, avançava en enteniment i tenia el favor de Déu i dels homes» (Lc 2,52). Dit d'una altra manera, l'Evangeli aconseguix signar les millors i més fonamentals coses que es poden garantir per al creixement d'un nen en la seva integritat total.

Creixement

És bo subratllar que el primer creixement que s'esmenta és la saviesa. No ha d'entendre's com la progressiva adquisició d'una gran quantitat de coneixements i habilitats. El verb *sapere* en el seu sentit etimològic llatí, la veritable saviesa, significa gaudir el sabor o el significat profund de la pròpia vida. La saviesa es col·loca abans de l'edat. Per què? No ens enfrontem a una veritable revolució copernicana respecte a la modalitat del desenvolupament de la persona humana. En general, pensem que els anys passen i després gradualment, en el transcurs del temps, un aprèn a descobrir el sabor i el sentit de la vida.

D'altra banda, l'Evangeli afirma una veritat que s'oposa a aquest pensament comú, és a dir, primer ve el veritable sabor de la vida i després segueix el pas del temps. Tot això significa que cada sant dia de la pròpia existència, començant pel primer, sempre ha d'experimentar-se gaudint de la seva bellesa i profunditat. Únicament amb aquest estil de vida és possible que també es gaudeixi de la fecunditat de l'obra de la gràcia divina. Sovint estem acostumats a demanar a Déu la seva intervenció en la nostra realitat humana i oblidem una famosa dita de la filosofia escolàstica: *Gratia supponit naturam*. Certament, la gràcia de Déu precedeix sempre qualsevol obra humana, però la seva eficàcia només és possible si l'home es fa dòcil a la Seva acció. Finalment, l'Evangeli subratlla com el creixement de Jesús no és un fet privat que afecta només la seva família, sinó que es realitza *davant tots els homes*, és a dir, sota la mirada de tots els que formen part de la comunitat del lloc en el qual viu. Aquí, novament, el missatge de l'Evangeli contrasta amb la manera de pensar, sovint estreta i individualista, sobre les coses que tenen a veure amb l'entorn familiar. Dit amb unes altres paraules, el creixement gradual d'un petit ésser humà no és quelcom que interessi i preocupi només als pares. La seva evolució i maduresa ens incumbeix a tots, perquè cada persona és sempre un capital humà per al bé de tots, i tots són interpel·lats perquè li sigui donat a cada petit ésser humà en edat de créixer el que li permeti assolir el seu màxim desenvolupament. Estem davant un

verdader himne de la cultura de la vida, de la qual la família n'és l'úter original.

Estimats des de l'inici

El papa Francesc precisa que «la família és l'àmbit no sols de la generació sinó de l'acolliment de la vida que arriba com a regal de Déu. Cada nova vida "ens permet descobrir la dimensió més gratuïta de l'amor, que mai no deixa de sorprendre'ns. És la bellesa de ser estimats abans: els fills són estimats abans que arribin". Així ens reflecteix el primat de l'amor de Déu que sempre pren la iniciativa, perquè els fills "són estimats abans d'haver fet res per a merèixer-ho"» (AL 166). També «la mare que el porta en el seu si necessita demanar llum a Déu per poder conèixer en profunditat el seu propi

fill i per esperar-lo tal com és» (AL 170). Avui més que mai som testimonis de la difusió d'una mentalitat que manipula en tot i per tot l'acte generador de la criatura humana fins a tal punt que el separa completament del seu vincle original amb la família. En la mentalitat actual ja no es percep la més mínima diferència entre generar un ésser humà a través de l'acte conjugal natural i generar-lo a través de la inseminació artificial o d'altres pràctiques en contínua evolució. Aquest pensament comú s'està estenent cada cop més per una sola raó: l'home ha perdut la percepció que el fill és un gran do que prové del més Alt. En aquest sentit, resulta paradigmàtica l'afirmació que la Sagrada Escriptura ens transmet amb el naixement del primer home: «L'home s'uní a Eva, la seva dona, que va infantar

Caín. Ella deia: He procreat un noi, gràcies al Senyor» (Gn 4,1). La causa de la situació actual, per tant, no és simplement cultural, moral, social, econòmica o antropològica. Arran d'aquest nou escenari mundial hi ha principalment la pèrdua del sentit de Déu i, com a conseqüència, l'home mateix se sent senyor, fins i tot en la concepció d'una nova vida humana. Per tant, només una visió des de la fe canvia per complet la perspectiva de la vida. Fins i tot quan «un infant arriba al món en circumstàncies no desitjades, els pares, o altres membres de la família, han de fer tot el possible per acceptar-lo com a do de Déu i per assumir la responsabilitat d'acollir-lo amb obertura i afecte. Perquè «quan es tracta d'infants que venen al món, cap sacrifici dels adults no serà considerat massa costós o

massa gran, a condició d'evitar que un infant pensi que és un error, que no val res i que ha estat abandonat a les ferides de la vida i a la prepotència dels homes». El do d'un nou fill, que el Senyor confia al pare i a la mare, comença amb l'acolliment, prossegueix amb la custòdia al llarg de la vida terrenal i té com a destí final el goig de la vida eterna. Una mirada serena vers el compliment últim de la persona humana farà els pares encara més conscients del preciós do que els ha estat confiat» (AL 166). En aquest sentit «amb particular gratitud, l'Església «sosté les famílies que acullen, eduquen i envolten amb el seu afecte els fills diversament hàbils»» (AL 82): elles, millor que ningú, mostren a tothom el valor sagrat i absolut de la vida humana. De fet «és tan inalienable el dret a la vida de l'infant innocent que creix en el si de la seva mare, que de cap manera no es pot plantejar com un dret sobre el propi cos la possibilitat de prendre decisions respecte a aquesta vida, que és un fi en si mateixa i que mai no pot ser un objecte de domini d'un altre ésser humà. La família protegeix la vida en totes les seves etapes i també en el seu ocàs. (AL 83). Certament, la generació és un acte diví, i el papa Francesc destaca com «cada dona participa del «misteri de la creació, que es renova en la generació humana»» (AL 168).

Acollir la vida

Tanmateix, el fet d'acollir una nova vida no és menys sagrat. Després de tot, Maria i Josep testifiquen que la seva grandesa radica en el fet d'haver acollit, cadascun en la seva singularitat, el Verb de Déu, permetent d'aquesta manera, que S'encarnés en el món. Per tant, si bé és cert que no tots generen biològicament parlant, no és menys cert que tots estan cridats a acollir la vida sempre, en qualsevol lloc i situació. «La maternitat no és una realitat exclusivament biològica, sinó que s'expressa de diverses maneres» (AL 178), i sobretot «els qui assumeixen el desafiament d'adoptar i acullen una persona de manera incondicional i gratuïta, es converteixen en mediacions d'aquest amor de Déu que diu: «Encara que la teva mare t'oblidés, jo mai no t'oblidaria» (Is 49,15)» (AL 179). És precisament aquest amor acollidor de la família

el que dona la vida a aquells a qui, lamentablement, sovint els ha estat negat. «Un matrimoni que experimenti la força de l'amor sap que aquest amor és cridat a guarir les ferides dels abandonats, a instaurar la cultura del trobament, a lluitar per la justícia. Déu ha confiat a la família el projecte de fer «domèstic» el món, perquè tothom arribi a sentir cada ésser humà com un germà» (AL 183). Qui millor que la família pot ampliar concretament l'horitzó de la cultura de la vida en el món! D'aquesta manera pinten «el gris de l'espai públic omplint-lo del color de la fraternitat, de la sensibilitat social, de la defensa dels fràgils, de la fe lluminosa, de l'esperança activa» (AL 184). Malauradament, avui dia, «el narcisisme torna les persones incapaces de mirar més enllà d'elles mateixes, dels seus desigs i necessitats. Però qui utilitza els altres, tard o d'hora acaba essent utilitzat, manipulat i abandonat amb la mateixa lògica. Crida l'atenció que les ruptures es donen moltes vegades en adults grans que busquen una espècie «d'autonomia», i rebutgen l'ideal d'envellir junts cuidant-se i sostenint-se» (AL 39). En canvi, la família és l'única que té inscrit en el seu ADN un incessant dinamisme de comunió que l'hauria d'empènyer a integrar amb molt amor les mares adolescents, els infants sense pares, les dones soles que han de tirar endavant l'educació dels seus fills, les persones amb alguna discapacitat que requereixen molt afecte i proximitat, els joves que lluiten contra l'addicció, els solters, separats o vidus que sofreixen la soledat, els ancians i malalts que no reben el suport dels seus fills, i en el seu si hi tenen cabuda «fins i tot els més desastrosos en les conductes de la seva vida»» (AL 197). La família és el lloc per antonomàsia de la cultura de la vida perquè és el lloc per excel·lència de la presència de Déu. Quan a cada llar sigui reconegut aquest binomi natural entre Déu i la vida, el món serà més humà i cada home estarà sempre protegit en la seva singular dignitat.

EN FAMÍLIA

Reflexionem

1. Cada vida humana és un do sagrat i inviolable de Déu. Avui, tanmateix, està cada cop més

estesa la mentalitat que es pot satisfer el desig de tenir un fill a qualsevol preu, fins al punt que és fàcil recórrer a totes aquelles tècniques, en constant evolució, que permeten la concepció independentment de l'acte conjugal natural. Tota criatura humana, sigui quina sigui la seva modalitat de concepció, és sempre un do de Déu. Per consegüent, quina relació existeix entre el do de Déu de la vida i l'acte conjugal natural?

2. En quin sentit la família pot convertir-se en promotora de la cultura de la vida quan es reconeix a si mateixa com el lloc per excel·lència de la presència de Déu?

Visquem

1. Tota família té en si mateixa el dinamisme de l'acollida de la vida en qualsevol condició, però aquesta naturalesa no sempre surt a la llum. Què és el que li ho impedeix i com se la podria ajudar a incentivar-ho?
2. Quan els dos cònjuges són capaços d'acollir-se mútuament en la seva totalitat, obren els seus cors a tots. Què voldria això? Explica-ho concretament, potser explicant experiències concretes.

EN L'ESGLÉSIA

Reflexionem

1. Sovint es creu que la promoció de la vida és quelcom que concerneix l'Església en el seu aparell doctrinal i no un dret inviolable independentment del que sigui l'adhesió religiosa o moral. Què podria fer o hauria de fer l'Església per afirmar el dret sagrat i inviolable de la vida independentment de tot i de tots?
2. El nexa original i inesperable entre l'amor i la vida es torna cada cop més dèbil i fins i tot arriba a ser objecte de discussió. Quins són els errors? Quines són les dificultats? Quines són les propostes?

Visquem

1. No es pot promoure la cultura de la vida sense la família i sense la seva intrínseca naturalesa d'acollida. Què es podria fer en la pastoral per posar en marxa aquest cercle virtuós?
2. Quines serien les propostes perquè l'Església pugui ajudar les famílies a viure la verdadera cultura de la vida?

SISENA CATEQUESI

La Cultura de l'esperança

La seva mare conservava tot això en el seu cor (Lc 2,51)

Sovint, davant d'esdeveniments humans sobtats, inesperats i sorprenents en els quals no podem percebre cap sentit lògic i dels quals no podem treure'n cap cosa bona, la reacció del cor és la repulsa, la rebel·lió, per arribar a vegades fins i tot a l'exasperació i ens enfonsem així en una total ira. No hi ha cap persona a la terra que pugui dir que la seva vida es dugui a terme d'acord amb els plans i programes desitjats. Viure es converteix en una eterna lluita, a vegades feta de compromisos i equilibris, serrant les dents per conquerir el que un creu que es mereix. La paraula "esperar" en el llenguatge actual es converteix així en una ambició per assolir tot el que desitja el cor, esperant tenir èxit.

Aleshores és inevitable que sorgeixi aquesta pregunta: Però, és possible que esperar signifiqui entrar en un remolí d'incertesa i alhora de lluita contínua per un ideal que cada dia ha de ser refermat i conquerit? Val la pena viure la vida dedicant-se totalment a quelcom

que sempre sembla inabastable? Davant d'aquesta lògica preponderant que habita i domina la terra apareix la figura de Maria. Ella, havent viscut el mateix i idèntic dinamisme d'esdeveniments humans, fins i tot arribant a tocar fons, se situa en una perspectiva completament diferent, o més ben dit, completament oposada. Si mirem la història de la seva vida transmesa en els relats evangèlics, veiem que Maria també viu molt més del que podria haver imaginat. De fet, les seves primeres paraules que coneixem són aquestes: "Com podrà ser això?". Potser la creença popular s'ha afirmat excessivament una imatge de Maria dòcil i condescendent que acull automàticament el disseny de Déu i els esdeveniments que la vida li presenta. Hom no oblida que ella també té un cor humà i que, com a criatura, s'interroga, es pregunta a si mateixa pel significat del seu decurs històric personal. Els Evangelis no diuen mai que Maria tingui respostes clares i òbvies a les seves preguntes. Tanmateix hi ha una co-

sa que es repeteix en diverses ocasions i que expressa amb aquesta frase: "La seva mare conservava tot això en el seu cor" (Lc 2,51). Ella, davant d'esdeveniments inesperats, inimaginables i fins i tot a vegades no desitjats, mostra i ensenya a tots l'art de conservar tot el que succeeix en el seu cor. Què significa això? Significa que no s'ha de descartar tot el que es viu a la vida, ans al contrari, tot s'ha de conservar completament dins d'un mateix, perquè el significat de tot s'aclareixi amb el temps i es reveli la grandesa del disseny de Déu.

En la realitat de la vida

Certament és humà no entendre plenament el decurs de la vida. I encara és més humà sorprendre-se'n. En canvi, és inhumà rebutjar i tractar d'oblidar tot el que la vida posa davant nostre. Aquí no volem afirmar una mena de fatalisme diví, segons el qual tot el que ha estat viscut ja està establert i es fa comprensible per a la ment limitada de l'home

en el decurs del temps. Això significaria cancel·lar completament la llibertat humana. La història de cada persona és, en canvi, l'afirmació més grandiosa i extraordinària de la llibertat de la criatura humana. De fet, l'àngel Gabriel pregunta a Maria la seva disponibilitat personal al disseny diví. Ella té total llibertat per dir "sí" o "no". El mateix dinamisme està present en la història de Josep. Déu mai obliga ningú a fer res, ni manipula els assumptes humans des de dalt. Si tot es deixa a la llibertat de l'home, aleshores, de quina manera Déu entra i interactua en la seva vida? El papa Francesc sempre ens convida a buscar la llum en la Paraula de Déu, que «no es mostra pas com una seqüència de tesis abstractes, sinó com una companya de viatge també per a les famílies que estan en crisi o enmig d'algun dolor, i els mostra la meta del camí, quan Déu "eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls, i no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni sofriment" (Ap 21,4)» (AL 22).

La Paraula il·lumina

La Paraula és essencialment una companya de viatge per a tots, no exclou ningú. No hi ha cap situació conjugal ni familiar crítica en la qual la Paraula de Déu no pugui mostrar la seva proximitat i annexió. Tanmateix la pregunta fonamental és: què revela Déu amb la llum de la seva Paraula?

L'horitzó humà

El papa Francesc no parla d'una explicació del significat dels esdeveniments humans individuals, que és el que hom té més tendència a cercar. Destaca una sola cosa que és, alhora, una certesa repetidament afirmada en diversos passatges de l'Escriptura: "la meta del camí". La qüestió fonamental del nostre temps és precisament aquesta: viu l'home la seva vida sabent i mirant el punt d'arribada del seu pelegrinatge en el món? Quan un arquer llança una fletxa per encertar l'objectiu, no li sembla important en quina posició ha de llançar la fletxa o quin camí prendrà aquesta per assolir la seva meta. Certament aquests elements són part integrant de l'art del tir amb arc, però no en són una part essencial. No obstant això, el més important és encertar l'objectiu.

Actualment per a moltes persones això no funciona així. Generalment es té una major tendència a mirar el punt de partida degenerant sovint en victimismes fàcils perquè s'ha nascut en contextos familiars no escollits ni apreciats. De la mateixa manera hi ha una gran tendència a preocupar-se més del que s'està construint en la vida pas a pas, sense ni tan sols preguntar-se a si mateix o a restar realment interessat per saber on s'acabarà. Rara vegada es viu mirant l'objectiu de la pròpia vida. Sembla absurd, però és la més concreta i comuna realitat. Només la Paraula divina és capaç d'oferir una llum sobre la meta de la vida humana. És precisament a partir d'aquest únic punt d'arribada que els esdeveniments humans de la vida adquireixen un gust i sabor veritaders. D'aquesta manera, l'esperança significa quelcom més gran i profund: no preocupar-se pels esdeveniments individuals segons els canons humans, sinó veure com en cadascun dels esdeveniments hi ha sempre una tensió vers el veritable destí últim de l'home.

Família: camí de l'home

¿Quin és, doncs, el veritable gimnàs de la cultura de l'esperança? Només la família és el lloc original i pri-

mordial on tot es converteix en pa quotidià, començant per la relació fonamental dels cònjuges. Pel que fa a això, el papa Francesc ofereix a les parelles un suggeriment força concret: «Hi ha un punt en què l'amor de la parella aconsegueix el seu major alliberament i es converteix en un espai de sana autonomia: quan cada un descobreix que l'altre no és seu, sinó que té un amo molt més important, el seu únic Senyor. Ningú més no pot pretendre de prendre possessió de la intimitat més personal i secreta de l'ésser estimat i només ell pot ocupar el centre de la seva vida» (AL 320). El cònjuge no és ni ha de ser mai la felicitat última de la pròpia existència, sinó que representa només el camí, certament fonamental, que condueix a aquesta plenitud de vida: quanta gràcia, quanta pau i quanta alegria rebrien les parelles si visquessin la seva relació matrimonial segons aquesta perspectiva més aviat concreta! Buscar la satisfacció de la pròpia vida en el cònjuge és una mentida i alhora el major perill per a un matrimoni. La persona amb la qual hom es casa no és el tot de la vida, sinó el camí principal per arribar a aquell Tot al qual hem estat cridats sempre. L'esperança viscuda des d'aquesta perspectiva, també es podrà afir-

mar en aquelles situacions en les quals aquesta pugui semblar una paraula inapropiada i insignificant, especialment quan «la vida familiar es veu desafiada per la mort d'un ésser estimat» (AL 253). En aquest context «no podem deixar d'oferir la llum de la fe per acompanyar les famílies que sofreixen en aquests moments. Abandonar una família quan la fereix una mort seria una falta de misericòrdia, perdre una oportunitat pastoral, i aquesta actitud pot tancar-nos les portes per a qualsevol altra acció evangelitzadora» (AL 253).

Família: força en les dificultats i en la mort

Quin anunci d'esperança podem donar en aquestes situacions dramàtiques? Certament, la presència física del familiar «ja no és possible, però si la mort és quelcom potent, "l'amor és fort com la mort" (Ct 8,6). L'amor té una intuïció que li permet d'escoltar sense sons i veure en l'invisible. Això no és pas imaginar l'ésser estimat tal com era, sinó poder acceptar-lo transformat, com és ara. Jesús ressuscitat, quan la seva amiga Maria volgué abraçar-lo amb força, li demanà que no el toqués (cf. Jn 20,17), per dur-la a un trobament diferent» (AL 255). La mort

no és «l'escac i mat», la derrota de l'existència humana tal com sovint és percebuda pel món d'avui. Si per una banda, recorda el límit de l'home, per l'altra ens projecta més enllà del mateix límit. De fet, «si acceptem la mort podem preparar-nos-hi. El camí és créixer en l'amor envers els qui caminen amb nosaltres, fins al dia en què "no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni sofriment" (Ap 21,4). D'aquesta manera, també ens preparem per trobar els éssers estimats que han mort. Així com Jesús retornà el fill que havia mort a la seva mare (cf. Lc 7,15), el mateix farà amb nosaltres. No malgastem energies quedant-nos anys i anys en el passat. Com millor visquem en aquesta terra, més felicitat podrem compartir amb els éssers estimats en el cel. Com més aconseguim de madurar i créixer, més coses boniques podrem portar-los per al banquet celestial». (AL 258). No existeix una dicotomia entre la vida terrenal i el més enllà. No té sentit pensar a rebutjar la vida terrenal amb la convicció de guanyar-se el més enllà; de la mateixa manera que és absurd, en un intent d'exorcitzar la ment, fer que la vida present sigui el «tot» a causa de la incertesa del que succeirà després (aquesta és la tendència més comuna avui dia).

Ambdós estils de vida són la distorsió del sentit profund de viure. Per aquesta raó, és necessari anunciar enèrgicament que totes les coses humanes que es viuen en l'avui ja són santes i beneïdes per Déu, i mai no han de ser rebutjades; tanmateix, no és tota la nostra vida, sinó més aviat l'anticipació d'aquest etern banquet celestial del qual parla sovint la Sagrada Escripura. Això significa que aquesta anticipació d'alegria que la vida terrenal ens ofereix ha de ser viscuda íntegrament i profundament, perquè és precisament aquesta anticipació la que prepararà adequadament la persona per l'eternitat. La mirada de l'Església ha de girar-se, doncs, amb tendresa, vers totes les famílies ferides per la mort d'un ésser estimat. «Comprenc l'angoixa de qui ha perdut una persona molt estimada, un cònjuge amb qui ha compartit tantes coses. Jesús mateix es va commoure i es posà a plorar en la vetlla d'un amic (cf. Jn 11,33.35). I com no comprendre el lament de qui ha perdut un fill? Perquè "és com si s'aturés el temps: s'obre un abisme que engoleix el passat i també el futur [...]". I a vegades s'arriba fins i tot a culpar-ne Déu. Quanta gent —els comprenc— s'enfada amb Déu". "La viduïtat és

una experiència particularment difícil [...]. Alguns, quan els toca viure aquesta experiència, mostren que saben bolcar les seves energies encara amb més lliurament en els fills i els nets, i troben en aquesta experiència d'amor una nova missió educativa [...]». Als qui no compten amb la presència de familiars als quals dedicar-se i dels quals rebre afecte i proximitat, la comunitat cristiana ha de sostenir-los amb particular atenció i disponibilitat, sobretot si es troben en condicions d'indigència» (AL 254). L'Església està cridada a proclamar amb força i convicció a tots ells que l'alegria no els ha estat presa o robada, perquè «tots som cridats a mantenir viva la tensió cap a un més enllà de nosaltres mateixos i dels nostres límits, i cada família ha de viure en aquest estímul constant» (AL 325). No és una coincidència que el papa Francesc acabi l'*Amoris laetitia* amb aquestes paraules per indicar que «l'alegria de l'amor que es viu en les famílies» (AL 1) (són les primeríssimes paraules d'aquesta mateixa exhortació) ens crida a la promesa d'una gran alegria que mai ens podrà ser presa: «Caminem, famílies, continuem caminant. Allò que se'ns promet és sempre més. No desesperem pels nostres límits, però tampoc no re-

nunciem a buscar la plenitud de l'amor i de la comunió que ens ha estat promesa». (AL 325). L'Església està cridada a fer que aquesta veritable esperança cristiana es converteixi en la cultura del món d'avui: tot això s'experimenta, es realitza i es manifesta sobretot en la família, en totes aquelles relacions fonamentals en les quals l'experiència bàsica de l'amor ens prepara vers l'Amor etern de Crist, l'Espòs, amb qui tots ens reunirem en la comunió dels sants.

EN FAMÍLIA

Reflexionem

1. En les nostres famílies, la paraula "esperança" s'atribueix sovint al significat de satisfer els propis desitjos. És totalment erroni pensar així a la llum de la fe cristiana?
2. El lloc primordial i natural de l'esperança és la família. Què significa aquesta afirmació i què cal fer perquè això es pugui implementar concretament?

Visquem

1. No existeix cap família que no visqui el drama de la mort d'un ésser estimat. Com podem anunciar concretament el veritable i profund sentit de l'esperança cristiana en aquests contextos familiars?
2. Com pot un pare que ha perdut prematurament un fill, o una persona que desobte ha perdut el seu cònjuge, convertir-se en portador de l'esperança cristiana?

EN L'ESGLÉSIA

Reflexionem

1. Quan s'utilitza la paraula "esperança", sovint es fa per indicar alguna cosa incerta o poc probable d'aconseguir, i mostra un escepticisme total. Clarament, aquest no és el veritable sentit cristià de l'esperança. Per què existeix aquesta diferència de significat que sovint predomina en les ments i els cors dels cristians? Què és el que està cridada a fer l'Església per anunciar la veritable esperança cristiana?
2. Avui, en l'evangelització de l'Església, poques vegades s'aborda la qüestió de l'eternitat, del més enllà, i fins i tot arriba a ser un veritable tabú. Per què succeeix això? Què és el que ha fallat? Què s'hauria de fer?

Visquem

1. El gran problema no consisteix únicament a parlar de l'esperança sinó a viure l'esperança. Concretament, una comunitat cristiana, com pot viure l'esperança en les diverses activitats pastorals?
2. La presència d'una persona en estat de viudetat o d'una persona que ha perdut un fill prematurament podria esdevenir fonamental per al creixement i la maduresa de les parelles que estan fent un camí de preparació a la vida consagrada en el sagrament del matrimoni. Com pot convertir-se tot això en una pastoral habitual en les nostres comunitats cristianes?

SETENA CATEQUESI

La Cultura de l'alegria

En veure'l allà, els seus pares van quedar sorpresos
(Lc 2,48)

Sovint l'alegria és entesa com la coronació dels propis desitjos, dels plans, del que més ens importa, com si fos obvi saber el que realment dona la felicitat a l'existència humana. La cultura actual, amb el poder dels mitjans de comunicació, aconsegueix inculcar en la ment i en el cor de tota la raça humana un model d'alegria que sembla ser vàlid per a tots els éssers humans de qualsevol país, tradició i ètnia. Un exemple emblemàtic d'avui dia és el telèfon mòbil: no hi ha ningú que no

en tingui un; i els que encara no en tenen estan desitjant tenir-lo el més aviat possible. Dit amb unes altres paraules, d'una manera més aviat subtil però molt eficaç, es projecta un model d'home que, si en vol gaudir i estar plenament integrat en les relacions socials amb els altres, no pot prescindir d'aquest aparell tecnològic. Però, és veritat que l'home sap el que el fa veritablement feliç? És possible que per assolir la felicitat hom hagi de combatre i lluitar durament per aconseguir un model de vida que, al final, només unes poques persones en el món podran obtenir?

L'autèntica alegria

Un cop més, la icona evangèlica escollida com a referència per a

aquesta catequesi, ens il·lumina per dirigir el nostre camí vers la veritable joia. La primera reacció emocional que l'evangelista Lluc explica de Maria i Josep, en el moment en què troben Jesús assegut al temple parlant amb els mestres de la llei, és la de sorpresa i no la d'angoixa o ira o d'altres sentiments negatius, que també es justifiquen per haver sentit el temor a perdre'l. L'infant que Maria va portar en el seu ventre durant nou mesos i que Josep va portar a Egipte per salvar-lo de les mans d'Herodes, ara realitza una cosa inesperada i sorprenent per a ells. Aquesta profunda meravella infon en els seus cors una joia que no és fàcil de descriure; potser es pot assemblar al que hom sent en la vida quan rep quelcom que va més enllà de les seves expectatives i desitjos.

La joia, la veritable joia, sempre és inesperada, sorprenent i obre el cor vers horitzons infinits. En canvi, l'alegria, aquella alegria desitjada i cercada, un cop assolida, tanca el cor humà dins els límits dels propis desitjos i l'empeny vers altres aspiracions que no han estat assolides. Realment no es deleix el qui assoleix l'alegria planejada, sinó aquell que és tocat per la joia mai imaginada. No és una casualitat que la primera paraula de la salutació de l'Arcàngel Gabriel a Maria en el moment de l'Anunciació, traduïda durant molt de temps com a «Ave» o «Salve», signifiqui en realitat «Alegra't». A la jove esposa promesa de Natzaret, que està totalment encaminada per aconseguir el seu somni d'amor amb Josep, se li anuncia quelcom inimaginable, que canvia radicalment els seus plans; tot i això, l'àngel li diu immediatament que aquest anunci és per a la seva gran joia. L'autèntica joia sempre trastorna els propis projectes per projectar-se més enllà de les petites aspiracions humanes.

Aquesta és una de les raons fonamentals per les quals sovint mirem el missatge cristià amb gran desconfiança, com si fos l'enemic de la felicitat humana. «És una convicció de l'Església que sovint ha estat rebutjada, com si fos enemiga de la felicitat humana. Benet XVI recollirà aquest qüestionament amb gran claredat: "L'Església, amb els seus preceptes i prohibicions, no converteix per ventura en amarg el que és més bonic de la vida? No posa potser cartells de prohibició precisament allà on l'alegria, predisposada en nosaltres pel Creador, ens ofereix una felicitat que ens fa pregustar una mica del que és diví?" Però ell responia que, si bé no han faltat exageracions o ascetismes desviats en el cristianisme, l'ensenyament oficial de l'Església, fidel a les Escriptures, no rebutjà "l'eros com a tal, sinó que declarà la guerra a la seva desviació destructora, atès que la falsa divinització de l'eros [...] el priva de ser la dignitat divina i el deshumanitza"» (AL 147). Déu no és en absolut l'enemic de l'alegria de l'home, sinó que desitja, encara més que la criatura humana, poder donar-li una sobreabundància de joia, que abasta tots els elements de la seva humanitat, incloent-hi l'element sovint considerat enganyós per a la veritable alegria: l'eròtic.

El sexe i Déu

El veritable enemic del plaer sexual, com comunament es creu, no és en absolut Déu o l'Evangeli o l'Església. És el mateix home qui, amb la seva debilitat causada pel pecat original, deshumanitza tot el que de bell i meravellós li ha donat el Creador. Per orientar-se vers la veritable joia s'ha de partir també del propi cos i del llenguatge inscrit en ell. En l'*Amoris laetitia* el papa Francesc dona a tots unes orientacions molt concretes i profètiques: «L'educació de l'emotivitat i de l'instint és necessària, i a tal fi a vegades és indispensable posar-se algun límit. L'excés, el descontrol, l'obsessió per un sol tipus de plaer, acaben per afeblir i emmalaltir el plaer mateix i danyen la vida de la família. De veritat es pot fer un formós camí amb les passions, la qual cosa significa orientar-les cada vegada més en un projecte d'autodonació i de plena realització de si mateix, que enriqueix les relacions interpersonals en el si familiar. No implica renunciar a instants d'intens goig, sinó assumir-los com a entreteixits amb altres moments de lliurament generós, d'espera pacient, de cansament inevitable, d'esforç per un ideal. La vida en família és tot això i mereix ser viscuda sencera» (AL 148). La principal tasca de l'Església és anunciar precisament l'*Evangelii gaudium* (títol de la primera exhortació apostòlica del Papa), perquè només l'Evangeli revela la veritable joia i educa el cor de l'home vers la mateixa joia. «Déu estima el goig de l'ésser humà, ell va crear tot "perquè en gaudim" (1Tm 6,17). Deixem brollar l'alegria davant la seva tendresa quan ens proposa: "Fill, tracta't bé [...] No et privis de passar un dia feliç" (Sir 14,11.14). Un matrimoni també respon a la voluntat de Déu seguint aquesta invitació bíblica: "Alegra't en el dia feliç" (Coh 7,14)». (AL 149).

Família, font d'alegria

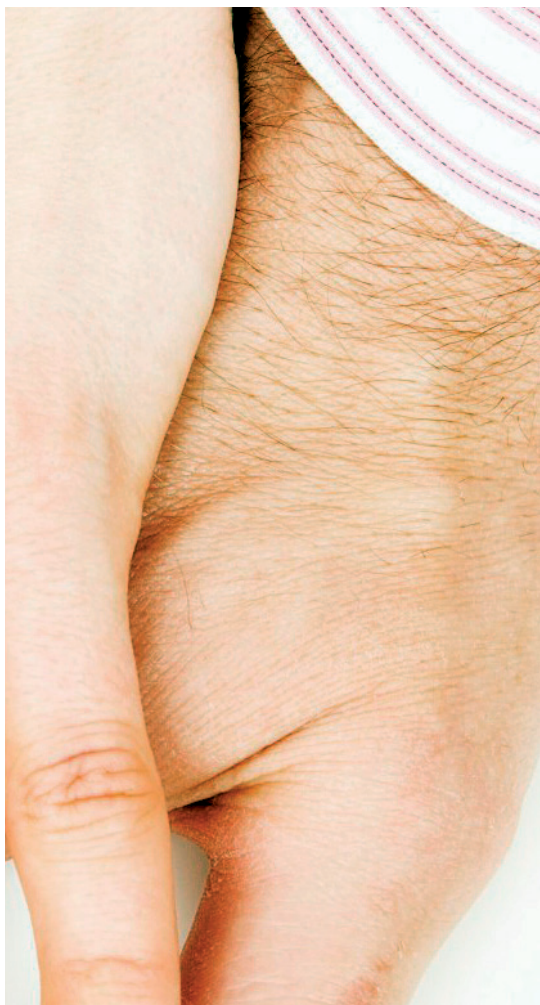
Si l'Evangeli revela l'alegria de l'home, la família n'és el bressol. Així com tot matrimoni neix del gran desig d'una jove parella de trobar-hi una plenitud d'alegria, de la mateixa manera fracassa principalment perquè aquest desig no es satisfà. Paradoxalment tots busquen l'alegria en el matrimoni, però molts, amb gran

facilitat, naufraguen en el seu pacte marital. Per què aquests fracassos matrimonials són cada cop més freqüents? I, es pot dir que un matrimoni va tenir èxit simplement perquè els esposos van ser fidels fins al final encara que no haguessin viscut la seva relació conjugal en l'alegria de l'amor? Dit d'una altra manera, en el matrimoni, n'hi ha prou amb la fidelitat matrimonial per si sola per viure'l en la seva plenitud, o és essencial, sobretot, una altra fidelitat molt més profunda i radical que doni gust i sabor a la vida conjugal? Certament, avui dia el nombre de divorcis i separacions ha crescut exageradament en comparació amb algunes dècades anteriors, però no es diu que els matrimonis del passat, perquè van durar "fins que la mort ens separi", hagin tingut èxit. Potser l'aliança matrimonial estava tan espiritualitzada i moralitzada que emboirava un element essencial del seu origen. «En el matrimoni convé tenir cura de l'alegria de l'amor. Quan la recerca del plaer és obsessiva ens tanca en una sola cosa i ens incapacita per a trobar un altre tipus de satisfaccions. L'alegria, en canvi, amplia la capacitat

de gaudir i ens permet trobar gust en les realitats variades, fins i tot en les etapes de la vida en què el plaer s'apaga. Per això deia sant Tomàs que es fa servir la paraula "alegria" per referir-se a la dilatació de l'amplitud del cor. L'alegria matrimonial, que pot viure's fins i tot enmig del dolor, implica acceptar que el matrimoni és una necessària combinació de goigs i d'esforços, de tensions i de descans, de sofriments i d'alliberaments, de satisfaccions i de recerques, de molèsties i de plaers, sempre en el camí de l'amistat, que mou els esposos a cuidar-se: "es presten mútuament ajuda i servei"» (AL 126).

Aleshores, Com preservar i alimentar l'amor en el llarg i sovint monòton i insidiós camí de la vida conjugal? És suficient el compromís d'ambdós cònjuges? La seva voluntat i esforç són suficients per revifar l'alegria en la seva relació d'amor? Aquests són els errors més freqüents que cometen les parelles, i fan que la seva relació degeneri en condicions dramàtiques i sovint paradoxals. No es tracta d'una qüestió de voluntat, sinó "d'espiritualitat de la bellesa" que permet al cònjuge

captar i apreciar «l'alt valor que té l'altre».

L'autèntica bellesa

«La bellesa —l'alt valor de l'altre, que no coincideix amb els seus atractius físics o psicològics— ens permet de tastar l'aspecte sagrat de la seva persona, sense la imperiosa necessitat de posseir-lo. En la societat de consum el sentit estètic s'empobreix, i així s'apaga l'alegria. Tot hi és per ser comprat, posseït o consumit; també les persones. La tendresa, en canvi, és una manifestació d'aquest amor que s'allibera del desig de la possessió egoista. Ens porta a vibrar davant una persona amb un immens respecte i amb un cert temor de fer-li mal o de prendre-li la seva llibertat. L'amor a l'altre implica aquest gust de contemplar i valorar l'aspecte bell i sagrat del seu ésser personal, que existeix més enllà de les meves necessitats. Això em permet buscar el seu bé fins i tot quan sé que no pot ser meu o quan s'ha tornat físicament desagradable, agressiu o molest. Per això, «del amor pel qual a un li és grata una altra persona en depèn que li

doni quelcom de franc». L'experiència estètica de l'amor s'expressa en aquesta mirada que contempla l'altre com un fi en si mateix, encara que estigui malalt, vell o privat d'atractius sensibles. La mirada que valora té una enorme importància, i retallar-la sol fer mal. Quantes coses fan a vegades els cònjuges i els fills per ser mirats i tinguts en compte! Moltes ferides i crisis s'originen quan deixem de contemplar-nos. Això és el que expressen algunes queixes i reclams que s'escolten en les famílies: «El meu espòs no em mira, per a ell sembla que soc invisible». «Per favor, mira'm quan et parlo». «La meva esposa ja no em mira, ara només té ulls per als seus fills». «A casa meva ja no importo a ningú i ni tan sols em veuen, com si no existís». L'amor obre els ulls i permet de veure, més enllà de tot, quant val un ésser humà» (AL 127-128).

Espiritualitat de donar-se

Quan l'alegria es perd, la família entra en crisi o segueix a empentes i rodolons. Es necessita una espiritualitat verdadera i profunda ja que «l'alegria d'aquest amor contemplatiu ha de ser conreada. Com que som fets per estimar, sabem que no hi ha major alegria que un bé compartit. «Dona i rep, i gaudeix-ne» (Sir 14,16). Les alegries més intenses de la vida brollen quan es pot provocar la felicitat dels altres, en una anticipació del cel. Val la pena recordar la feliç escena del film *El festí de Babette*, en què la generosa cuinera rep una abraçada agraïda i un elogi: «Com delectaràs els àngels!» És dolça i reconfortant l'alegria de provocar delectança en els altres, de veure'ls gaudir. Aquest goig, efecte de l'amor fratern, no és el de la vanitat de qui es mira a si mateix, sinó el de l'amant que es complau en el bé de l'ésser estimat, que es vessa en l'altre i es torna fecund en ell» (AL 129). Només d'aquesta manera és possible fer el que la lògica humana considera irrealitzable, és a dir, «l'alegria es renova en el dolor. Com deia sant Agustí: «Com més gran ha estat el perill de la batalla, més gran és el goig en el triomf». Després d'haver sofert i lluitat junts, els cònjuges poden experimentar que valgué la pena, perquè aconseguiren alguna cosa bona, aprengueren quelcom junts o perquè poden valorar més el que tenen. Poques

alegries humanes són tan fondes i festives com quan dues persones que s'estimen han conquerit juntes alguna cosa que els ha costat un gran esforç compartit». (AL 129).

EN FAMÍLIA

Reflexionem

1. Tothom es casa perquè sent una gran alegria vers l'estimat del cor i perquè desitja realitzar amb l'altra persona el somni de la seva vida que és la felicitat. ¿Per què tot això, que sempre es dona per sabut, no sempre es realitza?
2. L'alegria de l'amor en la vida conjugal i familiar, és un ideal o una realitat? Quin és l'ideal irreal i quina és la realitat?

Visquem

1. La qüestió no és trobar alegria sinó educar en la veritable alegria. En quin sentit hem d'educar-nos en la veritable alegria i com ho hem de fer?
2. Per què la crisi conjugal i familiar pot convertir-se en la font d'una gran alegria de l'amor?

EN L'ESGLÉSIA

Reflexionem

1. Com sovint afirma el papa Francesc, la tasca principal de l'Església és proclamar l'*Evangelii gaudium*, perquè només l'Evangeli revela i dona veritable alegria al cor de l'home. Aquest anunci no sempre és evident. Per què?
2. Avui és més urgent que mai una acció pastoral de l'Església impregnada d'alegria. Què vol dir això i com es pot aconseguir en les nostres comunitats cristianes?

Visquem

1. Actualment, molts joves tenen por de casar-se. Quina contribució pot fer l'Església perquè es pugui redescobrir el goig de l'amor consagrat en el sagrament del matrimoni?
2. Quines propostes existeixen perquè l'Església pugui ajudar les famílies a viure i a experimentar la veritable alegria de l'amor?

Suplement
patrocinat per
FRANCESC A. PICAS

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

☐ Edició en castellà

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

--	--	--	--	--	--

08014 Barcelona

Signatura del titular

JOAN ANDREU PARRA

**La quotidianitat d'una família jove
que ha obert les portes de casa
seva a un migrant**

Acollir: de la teoria a la pràctica

El Bakary, acollit per la família Fortuny-Font, enyora la mare especialment durant el Ramadà, que no ha pogut viure amb tanta intensitat.

MARIONA FONT

«Veig el Bakary feliç i bé. Ell és molt positiu i ha aportat bon rotllo a casa»

«Baky.» El petit Roger ha fet fàcil el nom del jove malià Bakary. Una vegada més, la canalla aplanava els obstacles amb la seva mirada neta i innocent. Aquest infant de dos anys, que tot just s'obre a la vida, té un nou inquiet a casa seva des de fa gairebé dos mesos i l'ha incorporat, amb naturalitat, com un nou company de joc. Els pares del Roger, l'Eusebi i la Mariona, han decidit obrir les portes de casa seva a Bakary Diarra.

La família Fortuny-Font viu al barri de la Sagrera de Barcelona i està vinculada a la comunitat dels jesuïtes del Clot. Allà van veure un reportatge de Migra Studium sobre el projecte Xarxa d'Hospitalitat amb el testimoni d'una família que ells coneixien i que acollia un immigrant a casa seva: «En tornar a casa ens vam dir, i per què no?», recorda l'Eusebi Fortuny. Al cap de poc temps els van proposar acollir en Bakary, que viu amb ells des de principis de maig.

«La quotidianitat ha canviat, és lògic, tenim una quarta persona a casa i hem d'adaptar-nos a uns horaris i compartir l'espai», relata l'Eusebi. «La intimitat és l'aspecte que es veu més afectat quan arriba

un desconegut», destaca i valora el Bakary. A banda, el projecte va més enllà d'oferir un *hotel* (allotjament i dormir) durant un temps concret, es tracta de compartir la vida. Per això, davant la disparitat d'horaris familiars han acordat un moment a la setmana per sopar tots junts i «conèixer-nos millor i compartir les nostres històries: xerrem de tot, de la família, la feina, les sèries que ens agraden...»

Els Fortuny-Font descriuen què els ha aportat deixar entrar el Bakary a casa seva: «D'entrada, desacomodar-te; quan obres la porta a algú això et descol·loca i també t'aporta una experiència de vida. A poc a poc, també es va creant un lligam afectiu, una amistat», explica l'Eusebi. «També hi ha un motiu d'esperança: veig el Bakary feliç i bé. Ell és molt positiu i ha aportat bon rotllo a casa», complementa la Mariona. «La societat de consum t'empeny en un cert camí —continua la Mariona— i això ha significat aturar-se, escoltar el món i veure a què ens sentim cridats.»

Com a persones creients, l'imperatiu evangèlic «Acull el foraster» no ha estat pas el motor d'aquesta família: «Ens hem deixat portar.

ROGER FORTUNY

«Obrir els ulls a la realitat també ha estat una experiència de Déu»

«Sé cuinar el pollastre de mil maneres», fa broma el Bakary, que col·labora en algunes tasques de la casa.

No és fins un temps després que fas l'acollida, que t'adones que és Déu el qui t'ha portat fins aquí. Obrir els ulls a la realitat també ha estat una experiència de Déu», confia l'Eusebi.

Mali, en la distància

El Bakary parla castellà amb un lleuger accent andalus i entén el català. Dels seus 23 anys de vida, n'ha passat vint a Roquetas de Mar (Almeria) on viu la seva família: ell és el gran de sis germans i ha estat el primer a marxar de casa per evitar treballar als hivernacles del camp d'Almeria. El pare del Bakary va ser el primer a marxar de Mali, un país on el 40,3% de la població viu amb menys d'1,5 euros al dia i on hi ha 4 metges per cada 50.000 persones (segons l'Informe de Desenvolupament Humà de l'ONU, 2016).

«No li he preguntat mai al meu pare com va venir aquí», explica el Bakary, que intueix una història de dolor i sofriment. Cria a Almeria, aquest jove s'ha format empès pels consells del seu pare: «Estudia per no acabar treballant en un hivernacle.» Per aquest motiu, quan el

Bakary es va veure preparat, va decidir marxar d'una terra amb oportunitats limitades i «venir amb tres amics a Barcelona, a l'aventura, tot i que m'he endut un desengany.»

El Bakary es refereix als problemes habitacionals que l'han perseguit: lloguers interromputs, estades provisionals en albergs... «En moments de dificultat, em manté que els meus pares creguin en mi i n'estiguin orgullosos. Ells també m'han insistit molt que doni les gràcies i no decebi les persones que confien en mi», explica. Fins que va trobar Migra Studium aquest gener i va poder ser acollit en dues llars.

L'objectiu d'aquest jove és estalviar tot el que pugui del salari que cobra en un comerç de sabateria per ser autònom i aixecar el vol. «El primer dels meus somnis és ser actor, soc molt còmic. M'agradaria poder fer un curs i començar a participar en algun curtmetratge o en algun espot. Si això no surt, obriria una teteria amb un amic. No m'agrada treballar per compte d'altri i em faria autònom», ens confia el Bakary.

Protecció, promoció i integració dels migrants

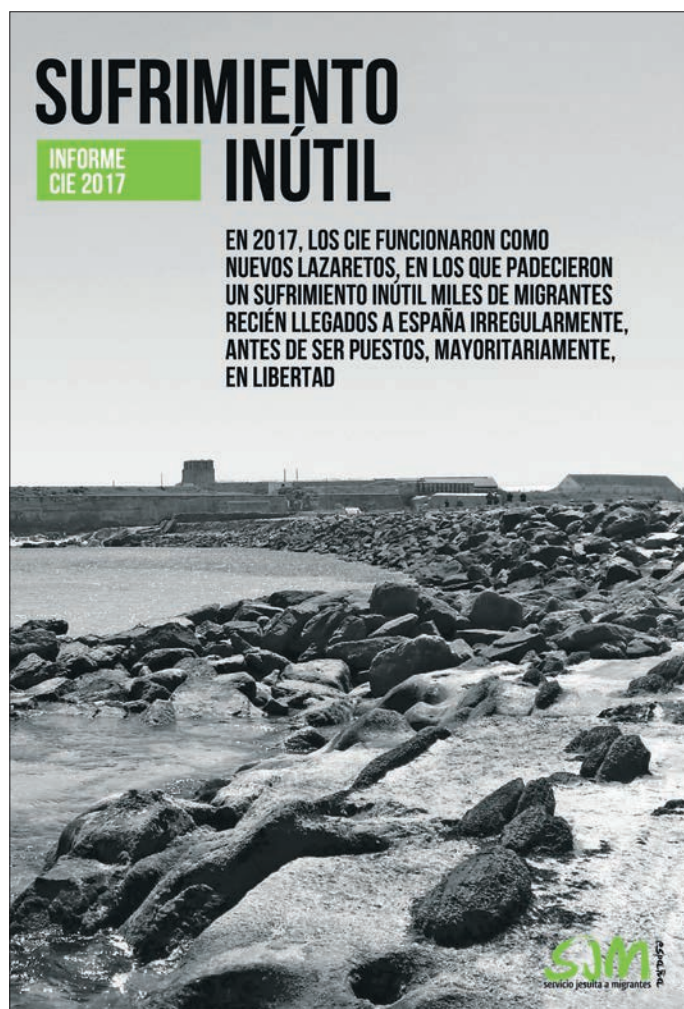
«El tracte més de tu a tu a un ésser humà és oferir-li una casa i donar-li de menjar; no hi ha manera de poder agrair això.» La frase del Bakary, ambressonàncies bíbliques i de plena actualitat amb l'odissea dels migrants que han arribat a València a bord del buc Aquarius, sintetitza el propòsit de la Xarxa d'Hospitalitat que està promovent Migra Studium.

La Fundació Migra Studium és un dels deu centres especialitzats en migracions que el sector social dels jesuïtes manté a l'Estat espanyol i que han atès gairebé 20.000 persones amb la participació de més de 1.000 voluntaris i 28 tècnics. Acol·lida, acompanyament i defensa dels drets dels migrants són els eixos de la seva acció adreçada a persones que fugen de la guerra, de la persecució, de la pobresa o

els desastres naturals, en cerca d'un futur millor.

Acompanyar i defensar les persones recloses als CIE (Centre d'Internament d'Estrangers) és una de les activitats més reconegudes de Migra Studium, que recentment ha presentat l'*Informe CIE 2017: Sofriment inútil*, a càrrec del Servei Jesuïta a Migrants. La Xarxa d'Hospitalitat és un altre projecte de Migra Studium que ofereix acollida i acompanyament integral a persones migrades creant una xarxa entre aquestes persones, les llars acollidores i les persones acompanyants.

Més informació amb el responsable de la Xarxa d'Hospitalitat, Fonfo Alonso-Lasheras, a ehospitalitat@migrastudium.org i al web hospitalitat.cat.

BAKARY DIARRA

«En moments de dificultat, em manté que els meus pares creguin en mi i n'estiguin orgullosos»

L'informe del Servei Jesuïta a Migrants denuncia que als CIE milers de migrants pateixen un sofriment inútil i en reclama el tancament.

BÀRBARA VIRGIL

Rutes Bíbliques i Expedicions Culturals
Ruth Travel

Quan de nit arribem a Natzaret, a Terra Santa, les llums de la població centellegen en la foscor davant la nostra impaciència per saber que ja som a tocar dels llocs que va trepitjar Jesús

Els graons de Llevant

Avui tornem a sortir amb un dels nostres grups cap a les terres del Mediterrani llevantí. El llevant té quelcom d'indescriptible que fa pensar en un territori unit per uns colors, ambients i expressions propis i diferenciats d'altres llocs. He arribat a pensar que és per aquest motiu que quan visitem aquests indrets amb els nostres viatgers, reviu en nosaltres un nostàlgic sentiment de proximitat anímic inexplicable.

Avui agafem l'avió i en poques hores ens trobarem en un d'aquells indrets anhelats, i molt probablement interpretats segons les nostres mesures personals. Som pelegrins, sortim d'allà on creiem que tot ens és conegut, «sortim de nosaltres mateixos» per deixar-nos omplir, sense dubtar-ho, de «l'altre»: si parem l'orella escoltarem una llengua diferent, potser fins i tot reconeixem el piular d'algun ocell, que ens farà sentir part de l'harmonia del món, cants, noms. La temperatura i olors ja seran diferents, no sabrem ben bé quines brises, arbres, o cuines ens porten les flaires del

cardamom, de l'encens, de la terra seca, però sabrem que ja som fora del nostre entorn. La llum, el paisatge, els cartells amb alfabetos diferents... i encara que sigui de nit, en el moment d'aquell primer contacte, sabrem que ja hem arribat allà on busquem aquella part nostra que ens retorna a l'experiència d'allò íntim, des d'Orient.

Quan de nit arribem a Natzaret, a Terra Santa, les llums de la població centellegen en la foscor davant la nostra impaciència per saber que ja som a tocar dels llocs que va trepitjar Jesús. La basílica de l'Anunciació ens dona la benvinguda com un far en un port nou, i escoltem, des d'un punt indeterminat de la població, el cant del muetzi convidant a la pregària. Les terres de llevant oriental tenen aquests sons que omplen i que arriben com un dard a l'ànima. Iniciem avui un cop més el nostre pelegrinatge amb el cor a punt per a la contemplació. Si hi heu estat, ja sabeu de què parlem... units en un mateix sentiment d'amor immens i gratitud.

Romiatge a Montserrat

11 de juliol
del 2018

Amics i seguidors de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, amb motiu de la festivitat de sant Benet i en el marc de dues efemèrides destacades: el desè aniversari de la mort del nostre estimat bisbe Joan Carrera i la publicació del número 2.000 de *Catalunya Cristiana*, volem compartir amb vosaltres, un any més, el romiatge a Montserrat

Acompanyats per mossèn Jaume Aymar

- 8.30 h** Sortida amb autocar, situat darrere l'estació de Sants
Passeig de Sant Antoni s/n (a prop de l'estació d'autobusos i tocant a la parada del Bus Turístic)
- 9.30 h** Arribada a Montserrat
- 10.00 h** Recepció del prior
- 10.45 h** Missa Conventual
- 12.30 h** El pare Bernabé Dalmau ens farà una xerrada sobre el bisbe Joan Carrera
- 14.00 h** Dinar de germanor
El pare abat ens saludarà
- 17.30 h** Sortida cap a Barcelona

Preu: 35 euros per persona (dinar+visita), o bé 45 euros per persona (autocar+dinar+visita)

A l'hora de fer l'ingrés cal posar-hi el nom, cognom i telèfon c/c la Caixa
ES96 2100 3013 2022 0039 1741

Per a més informació i reserves, truqueu al **934 092 770**

CARTA DOMINICAL

Respecte pels teus germans

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Aquesta setmana començo amb una dada trista que afecta moltes famílies. La mortalitat per accidents de trànsit va augmentar prop d'un 8% durant l'any 2017; un total de 248 persones van perdre la vida a Catalunya. Darrere de cada víctima hi ha una família trencada, uns pares o uns fills que pateixen, una amistat esquinçada i, en definitiva, molt dolor.

La majoria dels sinistres es produeixen durant les vacances, quan les carreteres s'omplen de vehicles. Ara que comença l'estiu, hauríem de ser més cívics que mai a l'hora d'agafar el cotxe, respectant les normes de trànsit i conduint amb prudència i amb solidaritat envers els altres conductors.

Aquesta és la finalitat de la Jornada de Responsabilitat en el Trànsit que promou l'Església catòlica el primer diumenge de juliol, en la proximitat de la festa de Sant Cristòfol, patró dels automobilistes, que se celebra el proper dia 10. El lema escollit enguany s'inspira en la frase final de l'evangelí de sant Mateu que diu Jesús ressuscitat als

deixebles a Galilea, abans de tornar al Pare: «Jo soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28,20). Aquesta afirmació ens ha d'omplir de confiança i de pau. Ell és amb nosaltres cada dia. Ell també és amb nosaltres en els nostres viatges. Per això us convido a iniciar qualsevol dels vostres desplaçaments amb una pregària i a fer una acció de gràcies quan arribeu a la vostra destinació.

Enguany el departament de Pastoral de la Carretera, de la Comissió Episcopal de Migracions de la Conferència Episcopal Espanyola, fa 50 anys. Durant aquest temps, ens ha ajudat a prendre consciència de la responsabilitat que tenim quan conduïm, per tal que ho fem amb la màxima prudència i pensant en els altres.

La majoria d'accidents de circulació són causats per actes imprudents: manipulació del mòbil, velocitat excessiva, avançaments prohibits, incompliment dels senyals de trànsit, manca de descans, consum d'alcohol, drogues, etc. No hi ha dubte que conduir

malament, imprudentment o en males condicions físiques o psicològiques és una patent d'homicida o de suïcida.

És evident que quan conduïm no ho fem aïllats. Ho fem alhora amb altres conductors. Som, doncs, responsables de la nostra vida i també de la dels altres. Tant la nostra vida com la del proïsme pertanyen a Déu. Per això, conduir bé i amb respecte és un deure cívic i d'amor.

La vida i la salut són béns preciosos confiats per Déu. El Catecisme de l'Església catòlica, quan parla del respecte a la vida corporal, afirma que «els qui en estat d'embriaguesa, o per gust immoderat de la velocitat, posen en perill la seguretat dels altres i la seva mateixa a les carreteres, al mar o a l'aire, es fan greument culpables».

És bo que invoquem la protecció de sant Cristòfol, però alhora cal que siguem conductors (i vi-anants!) responsables i prudents. Fer camí amb Jesús ens porta a respectar-nos i estimar-nos com a germans.

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

Escola de virtuts

Un filòsof polonès recordava una anècdota de Joan Pau II quan encara era cardenal Wojtyła. Un dia visitava una petita parròquia i va arribar una mica abans de l'hora prevista. Va entrar quan el rector estava fent catequesi. Va preguntar als nens: «Sabeu a què he vingut?» Un d'ells va aixecar la mà: «Jo sí que ho sé. Per aprendre alguna cosa.» El cardenal li va donar la raó i va seure al seu costat indicant al sacerdot que continués la catequesi.

Tots podem aprendre d'altres, perquè no hi ha ningú que tingui els coneixements complets o les virtuts màximes.

He recordat l'anècdota enllaçant-la amb un text de sant Francesc d'Assís que va en el mateix sentit: tothom té alguna cosa digna d'admiració i imitació. Animava el sant a contemplar virtuts diverses en els germans: «La fe del germà Bernat, la senzillesa i puresa del germà Lleó, la cortesia del germà Àngel, la presència agradable i el port natural del germà Masseu....»

Les virtuts estan escampades entre les persones. Són —en definició del Catecisme de l'Església catòlica— disposicions habituals i fermes per fer el bé. Regulen el nostre enteniment i voluntat i ordenen les passions perquè estiguin sotmeses a la raó i la fe. Permeten ser conseqüents amb uns valors que

acaben definint la conducta d'una persona en establir una relació de continuïtat entre el que pensa i el que fa.

Les virtuts considerades cardinals són, en l'aspecte humà, prudència, justícia, fortalesa i templança. No xoquen amb la gràcia divina, sinó que aquesta les purifica i eleva. Alhora, les posa en relació amb les anomenades virtuts teològals —fe, esperança i caritat— que posen als cristians en l'ambient de Déu.

Contemplar la vida virtuosa dels sants, els canonitzats i els anònims, ens ajuda molt a créixer en la virtut a nosaltres mateixos. Són testimonis vius que prediquen amb l'exemple a un món cansat de paraules i àvid de testimonis autèntics.

Les virtuts dels pares han fet molts sants. Recordem el cas de la mare de sant Agustí, els pares de Bernardette, els de Teresa de Lisieux i tants més. La família és la primera escola de virtuts. Per això animo els pares a esmerçar-se en l'educació dels seus fills amb el seu testimoniatge irremplaçable: ensenyar-los a ser verços, generosos, agraïts, esforçats, alegres, solidaris... Un món millor comença en aquesta escola de virtuts. Amb els anys les desenvoluparan i amb el temps les transmetran a altres generacions.

COMENTARI DE LA PARAULA

La filla del cap de la Sinagoga i l'hemorroïssa representen respectivament el judaisme oficial i el creient

GLÒRIA MONÉS

Llegim avui tres perícopes que formen un tríptic (A/B/A'): les dues laterals, relatives a la filla d'un cap de la sinagoga, serveixen per emmarcar la central, l'hemorroïssa. En dos moments (A/A') Marc descriu la situació del judaisme oficial en temps de Jesús: «la filla», «l'infant» (3x) i, finalment, «la noia de dotze anys» representen el públic de la sinagoga que s'està morint per manca d'aliment espiritual i a la fi es mor. Jesús va «a la comunitat del cap de la sinagoga», que li havia suplicat que vingués «a tocar-la amb les seves mans», pren la mà de la noieteta morta, saltant-se també ell la Llei del pur i l'impur que impedia tocar un mort, i «a l'instant s'alçà la noia i es posà a caminar». A fi de prevenir que no es tornés a morir d'inanició, prescriu que «li donin de menjar», una lliçó que acaba d'impartir també als deixebles, representats per la terna Pere, Jaume i Joan, i que ens l'imparteix de nou avui el Ressuscitat.

La perícopa de l'hemorroïssa, que es troba en el centre, ens toca

més de prop. Per la manera com Jesús s'adreça a ella al final: «Filla, la teva fe t'ha salvat» i com Marc l'ha introduïda en escena, «certa dona que patia hemorràgies des de feia dotze anys», representa una part del judaisme creient en Jesús que, pel fet de no observar la Llei, havia estat titllada d'impura. Havia anat a trobar tota mena de metges, caps de sectes, que li havien promès «el oro y el moro», però no ha fet sinó empitjorar. Finalment, ha resolt tornar a la comunitat de Jesús, però sense donar la cara: «S'acostà per darrere i tocà el mantell de Jesús entre la multitud, dient-se en el seu interior: "Si per ventura el seu mantell arribo a tocar, em guariré"». La força que emana de Jesús l'ha guarida, però Jesús no tolera que ho hagi fet d'amagat: «Qui ha tocat els meus vestits?». Ella «confessà tota la veritat», però Jesús, no se n'acabà de fiar: «Ves-te'n en pau, i segueix sana del teu turment.»

JOSEP

RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI

RICART

Claretia i biblista

Quin va ser el pecat d'Adam i Eva?

El mot hebreu *Adam* significa «home», en el sentit col·lectiu (el gènere humà) i el Gènesi (1,27) precisa que Déu va crear «un home i una dona». Gn 2,7 relaciona *Adam* i *admamah* amb la «terra» a fi de subratllar que l'origen de l'home és el «fang de la terra».

Però en el segon text de la creació el mot assoleix un sentit més rigorós: per tal que l'home no estigui sol, Déu li concedeix una companya, formada a partir d'una de les seves costelles (=interioritat): s'anomena *ixah*, «dona» perquè ha sortit de *ix*, «home». Després, Adam esdevé el nom del primer ésser humà (Gn 4,25). Déu situa Adam i Eva al jardí de l'Edèn, però tots dos trenquen la prohibició de menjar del fruit de l'arbre de la ciència que els permetria conèixer el bé i el mal: volien ser com Déu. I Déu els expulsa del paradís de l'Edèn. El concepte de «pecat» va unit al de «paradís» pel fet que el creient ha interpretat que una transgressió seva, una desobediència al Creador, l'obligà a canviar aquesta situació idíl·lica per una altra d'esforç per la supervivència. La temptació d'aconseguir la immortalitat, competint amb Déu està exposada a la Bíblia no sols com el motiu de l'expulsió del paradís, sinó també com el permanent enemic de l'home en el seu camí vers el transcendent. L'home és el responsable del que anomenem «introducció del mal en el món», en voler ser com Déu.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XIII de durant l'any

Lectura primera

Sv 1,13-15.2,23-24

L'enveja del diable va introduir la mort al món

Lectura del llibre de la Saviesa:

Déu no va fer la mort, ni li agrada que l'home perdi la vida; tot ho ha creat perquè existeixi, ha format el món perquè l'home visqui, sense posar-hi cap mena de verí de mort. El reialme de la mort no és de la terra, perquè la bondat i la justícia són immortals. Déu no creà l'home sotmès a la mort, sinó a imatge de la seva existència eterna. Però l'enveja del diable va introduir la mort al món, i els partidaris d'ell són els qui en fan l'experiència.

Salm responsorial

29

Amb quin goig us exalço, Senyor.
M'heu tret a flor d'aigua quan m'ofegava,
i no heu permès que se n'alegrin els enemics.
Senyor, m'heu arrencat de la terra dels morts,
Quan ja m'hi enfonsava, m'heu tornat a la vida.

R. Amb quin goig us exalço, Senyor!

Canteu al Senyor, els qui l'estimeu,
enaltiu la seva santedat.
El seu rigor dura un instant;
el seu favor, tota la vida.
Cap al tard tot eren plors,
L'endemà són crits de joia. *R.*

Escolteu, Senyor, compadiu-vos de mi;
ajudeu-me, Senyor.
Heu mudat en joia les meves penes,
Senyor, Déu meu, us lloaré per sempre. *R.*

Al·leluia

2Tm 1,10b

*Jesucrist, el nostre salvador,
ha desposseït la mort del poder que tenia,
i amb la Bona Nova de l'evangeli,
ha fet resplendir la llum de la vida*

Lectura segona

2Co 8,7.9.13-15

Que allò que us sobra a vosaltres, compensi el que falta als germans pobres

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, vosaltres teniu abundantment de tot: fe, doctrina, coneixement, interès per tot, i fins l'amor amb què us estimem. Sigueu també generosos en aquest favor que us demano. Coneixeu prou bé la generositat de Jesucrist, el nostre Senyor: ell, que és ric, es va fer pobre per vosaltres, per enriquir-vos amb la seva pobresa. No seria just que, per alleujar els altres, vosaltres patíssiu estretor. Més aviat, que en el moment present, buscant la igualtat, allò que us sobra a vosaltres compensi el que els falta a ells, i si un dia els sobra a ells, que supleixi el que us farà falta a vosaltres, mirant que hi hagi igualtat. És allò que diu l'Escriptura: «Ni als qui n'havien recollit molt els en sobrava, ni als qui n'havien recollit poc els en faltava.»

Evangelí

Mc 5,21-43

Noia, aixeca't

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús arribà en barca de l'altra riba del llac, molta gent es reuní al seu voltant, i es quedà vora l'aigua. Mentrestant, arriba un dels caps de sinagoga, que es deia Jaire, i, així que el veu

se li llença als peus i, suplicant-lo amb tota l'ànima, li diu: «La meva filleta s'està morint. Veniu a imposar-li les mans perquè es posi bé i no es mori.» Jesús se n'anà amb ell, i el seguia molta gent. [...] arriben uns de casa del cap de sinagoga i li diuen: «La teva filla és morta. Què en trauràs d'amoïnar el mestre?» Però Jesús, sense fer cas del que acabava de sentir, diu al cap de sinagoga: «Tingues fe i no tinguïs por.» I només va permetre que l'acompanyessin Pere, Jaume i Joan, el germà de Jaume. Quan arriben a la casa del cap de sinagoga, veu l'aldarull

de la gent, que plorava i cridava fins a eixordar. Ell entra a casa i els diu: «Què són aquest aldarull i aquests plors? La criatura no és morta, sinó que dorm.» Ells se'n reien, però Jesús els fa sortir tots, pren només el pare i la mare de la nena amb els qui l'acompanyaven, entra a l'habitació, li dona la mà i li diu: «*Talita, cum*», que vol dir: «Noia, aixeca't.» Al·l' instant la noia, que ja tenia dotze anys, s'aixeca i es posà a caminar. Ells no se'n sabien avenir. Jesús els prohibí, de tota manera, que fessin saber què havia passat. I els digué que donessin menjar a la noia.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

Juliol

1. DIUMENGE

Diumenge XIII de durant l'any (S), *Blanc*. Lectures: Saviesa 1,13-15; 2,23-24 / Salm 29 / 2 Corintis 8,7.9.13-15 / Marc 5,21-43
SANTORAL: Aaron; Domicià, ab.; Elionor, mr.; Oliver Plunkett, b. i mr.

2. DILLUNS

Feria, *Verd*. Lectures: Amós 2,6-10.13-16 / Salm 49 / Mateu 8,12-22
SANTORAL: Bernadí Realino, prev. i mr.; beat Julià Maunoir, prev. i mr.; Procés i Martinià, mr.

3. DIMARTS

Sant Tomàs (F), *Vermell*. Lectures: Efesis 2,19-22 / Salm 116 / Joan 20,24-29
SANTORAL: Heliodor, b.; Jacint, mr.; Lleó II, p.

4. DIMECRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Amós 5,14-15.21-24 / Salm 49 / Mateu 8,28-34.
O bé: *Santa Isabel de Portugal* (ML),

Blanc. Tarragona: **Dedidació de la Catedral** (S), *Blanc*.

SANTORAL: Berta, vg.; Laureà, b.; Valentí Berriochoa, b. i mr.

5. DIJOUS

Fèria, *Verd*. Lectures: Amós 7,10-17 / Salm 18 / Mateu 9,1-8. O bé: *Sant Antoni Maria Zaccaria* (ML), *Blanc*.
Vic: **Sant Miquel dels Sants** (S), *Blanc*.

SANTORAL: Filomena, vg.

6. DIVENDRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Amós 8,4-6.9-12 / Salm 118 / Mateu 9,9-13. O bé: *Santa Maria Goretti* (ML), *Vermell*.
SANTORAL: Isaïes, prof. i mr.; Ròmul, b.

7. DISSABTE

Fèria, *Verd*. Lectures: Amós 9,11-15 / Salm 84 / Mateu 9,14-17. Urgell i Solsona: **Sant Ot** (S), *Blanc*.
SANTORAL: Edilberga, vg.; Fermí, b.; Marçal, b.; beat Benet XI, p.

El Sant 1 JULIOL

Sant Oliver Plunkett

Al segle XVI el Regne Unit va adoptar l'anglicanisme, però no tots els territoris dominats per Londres van fer el mateix: la colonitzada Irlanda es va mantenir fidel a Roma. La repressió de la metròpoli a l'illa va provocar nombrosos màrtirs, entre ells sant Oliver Plunkett (1629 – 1681), arquebisbe primat de tot Irlanda.

Pertanyent a l'aristocràcia irlandesa, sant Oliver Plunkett va estudiar al Col·legi irlandès de Roma, obert feia poc temps. Ordenat sacerdot, va exercir de professor de Teologia a Roma mateix. Finalment l'any 1669 va ser nomenat arquebisbe d'Armagh i, per tant, primat de tot Irlanda. De nou a la seva terra va renovar la vida del clergat i dels fidels, va promoure la predicació en gaèl·lic i hi va introduir una comunitat de jesuïtes.

Les autoritats britàniques van veure tota aquesta activitat com una amenaça i van arrestar sant Oliver Plunkett sota la falsa acusació de traïció a l'Estat per promoure la fe catòlica. Va ser jutjat, condemnat sense proves i finalment executat a Londres. Reconegut com a màrtir, el papa Pau VI el va canonitzar el 1975.

L'adoració en el moment de la consagració

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres

La instrucció general del missal romà ens dona unes indicacions del que s'ha de fer en el moment de la consagració durant la celebració de l'Eucaristia. En el n. 43 estableix: «...els que no s'agenollin per a la consagració, que facin una inclinació profunda mentre el sacerdot fa la genuflexió després de la consagració.»

El moment culminant de l'Eucaristia, quan es fa present el mateix Jesús sota les espècies eucarístiques, mereix una actitud d'adoració per part de l'assemblea, que s'ha de reflectir també en una postura corporal, com és la inclinació.

De vegades es percep en l'assemblea participants que al moment de la consagració sembla que el viuen com un instant igual a d'altres que es desenvolupen durant l'Eucaristia, i no hauria de ser així. Hem de donar el just valor que té cada part de l'Eucaristia, i el seu moment principal és la presència del Senyor mateix enmig de l'assemblea, per tant, s'ha de fer visible i evident que aquest moment el vivim de manera diferent a d'altres moments de la celebració. D'aquí que la mateixa instrucció general del missal romà expressi: «Una mica abans de la consagració, el ministre, si es creu convenient, adverteix els fidels amb un toc de campaneta. Segons els costums de cada lloc també pot tocar la campaneta en cada elevació. Si es fa servir encens, el ministre encensa l'Hòstia i el calze, quan són

presentats al poble després de la consagració» (n. 150).

Podem esmentar una altra cosa que cal tenir en compte, i és la resposta que hem de donar en acabar la consagració, després de les paraules del sacerdot que ens conviden a un acte de fe. Aquí també fa falta que hi estiguem atents, per manifestar amb determinació l'expressió de la nostra fe, amb la resposta pertinent. Actualment tenim tres aclamacions diferents, per manifestar la nostra fe després de la consagració.

I, com a franciscana, em permeto citar Francesc d'Assís, que volia que els seus germans tinguessin una veneració especial a Jesús Sagramentat. En la seva carta a tot l'orde (n. 12 i 13), els diu: «...us suplico a tots vosaltres, germans, que tributeu tota reverència i tot honor sempre que us sigui possible, al santíssim cos i la santíssima sang de nostre Senyor Jesucrist...»

Trobada «Acompanyant el qui acompanya»

CARLES MUÑIZ

El dissabte 2 de juny es va celebrar la trobada «Acompanyant el qui acompanya», organitzada pel bisbat de Sant Feliu de Llobregat, que anava adreçada a acompanyants de joves i adolescents.

La jornada va ser dirigida per Marta Burguet, professora de Pedagogia a la Universitat de Barcelona i especialitzada en acompanyament espiritual. El matí es va dividir en dos moments. Un, més introspectiu, a través d'unes preguntes que servien per «valorar» el treball que cadascú havia fet durant el curs i poder

reconèixer els encerts i elements a millorar; i un segon moment, on la Marta va desgranar el procés de l'acompanyament espiritual per poder explicar moments i elements clau d'aquest camí. Aquesta trobada està emmarcada en el servei de la Comunitat d'acompanyants que ofereix la Delegació de Joves del bisbat de Sant Feliu. La idea de la creació d'aquest grup és tenir cura dels animadors i catequistes de grups de confirmació i de post-confirmació i, al mateix temps, promoure l'acompanyament espiritual entre els adolescents i joves que formen part de les comunitats parroquials.

Premis del XVIII Concurs Bíblic de Catalunya per a Universitaris

REDACCIÓ

El 8 de maig va tenir lloc l'acte de lliurament dels premis de la 18a edició del Concurs Bíblic de Catalunya per a Universitaris, organitzat pel SAFOR-UAB i la Federació de Cristians de Catalunya-Grup Avant de Terrassa. Enguany portava per lema «Feliços els qui treballen per la pau

(Mt 5,9)». L'acte es va fer als locals de la seu de Càritas diocesana de Terrassa, que es troben al carrer Duran i Sorts, número 11, de Sabadell.

D'altra banda, al teatre La Faràndula de Sabadell es va fer el concert de celebració del 50è aniversari de la Universitat Autònoma de Barcelona, en què va participar el SAFOR.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Com educar?

Som uns pares que maldem per educar bé els nostres fills en cristià. Procurem donar-los exemple i dir-los sempre la veritat, però ens preocupen les males influències que reben des de tants àmbits fora de la família. Hem triat una escola que ens sembla adient a les nostres conviccions, però veiem coses que no ens acaben d'agradar. Què ens recomana?

Primer de tot, els felicito pel seu interès i esforç i per tenir les coses clares en un assumpte tan important. Jo penso que les coses veritablement importants a la vida són les més difícils d'ensenyar i l'àmbit privilegiat per a aquest ensenyament és la família. El que no s'aprèn a casa difícilment s'aprèn en un altre lloc i en aquest cas parlem d'aprendre a viure segons Jesucrist. Males influències? Imposible evitar-les! Es com si prenguessin que els seus fills no entressin mai en contacte amb virus, bacteris, microbis... Els haurien d'aïllar en una bombolla estèril i privar-los d'entrar en contacte amb la realitat de la vida. I ja sabem que en l'àmbit de la salut l'important no és quedar-se tancat a casa sinó tenir unes bones defenses, un bon sistema immunitari. I això és el que hem de procurar pel que fa a les males influències i nefastes llavors que els fills rebran inevitablement en el camí de la vida. Treballin les defenses. Eduquin de debò. Un gran educador cristià que vaig tenir el goig de conèixer fa anys a Roma, Luigi Giussani, deia que educar és una passió que s'articula amb veritat, determinació, convicció i amor i que es porta a terme «esperant contra tota esperança», la qual cosa ell denominava la «paradoxa educativa». Veient l'ambient, veient tantes males influències, ens podríem desanimar. Però no, cal educar amb convicció i la millor convicció és la que s'expressa en la vida. Diuen que vostès procuren donar exemple. És el millor que poden fer. I no dubtin que les bones influències, les bones llavors, comunicades així, tenen un dinamisme extraordinari que la Gràcia fa que tard o d'hora donin fruit. Ànims i endavant!

PER ENVIAR CONSULTES

AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Somriure és saludable

Que bo que és descobrir espais per millorar i enriquir la nostra vida! Ara ens adonem que «somriure és saludable»! Així ho proclama el doctor Manuel Álvarez, metge cordovès establert a Sevilla, al seu llibre *El efecto Gioconda*. «La maduresa i l'equilibri personal, ens diu, depenen de com vivim la nostra vida i tenen molt a veure amb el sentit de l'humor. Riure significa deixar de girar al voltant d'un mateix per girar en una òrbita, la de la realitat.»

El riure té clars efectes positius no només en la pròpia personalitat sinó en les nostres relacions amb els altres.

Primer, tenir la capacitat de fer riure l'altre és una de les millors qualitats d'una persona, perquè el riure fa rutllar la convivència.

Segon, cada dia es valora més la gent capaç de fer riure, de fer una picada d'ullet a situacions que es presenten amb caires dramàtics i ens fan sortir d'una atmosfera enrareda i que ens proporciona un bri d'aire fresc.

Tercer, fer riure és com obrir una finestra que permet respirar l'ànima i que la descarrega de tensions. Riure és bona teràpia per preservar la nostra salut mental i el nostre equilibri personal.

Gràcies al doctor Álvarez pels seus consells. Sap, com a bon andalús, que el riure i el bon humor «fan miracles».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Situació actual a Catalunya

Sóc lectora de *Redes Cristianas*. Sempre hi he trobat articles, a banda dels de tema pròpiament religiós, de denúncia i de compromís amb qualsevol situació de vulneració de drets humans que comportin situacions d'opressió o feblesa, com ens va recomanar el Mestre i va recollir Mateu al capítol 25 del seu evangeli: «Era a la presó i em vinguéreu a veure.»

Últimament a *Redes Cristianas* hi he trobat una manca de sensibilitat total en referència a la situació d'opressió que estem vivint i patint a Catalunya, amb els nostres governants i dirigents d'entitats empresonats preventivament i lluny de les seves famílies —infants lluny dels seus pares, pares lluny dels seus fills—, presó o exili viscuts pel seu poble...

Així doncs, quan uns dies enrere vaig llegir a *Redes Cristianas* una carta de Cristianisme al Segle XXI en què se'ls demanava una sensibilitat més gran i acompanyament envers el tràngol que estem vivint a Catalunya, vaig estar molt contenta i des de *Catalunya Cristiana* els vull donar les gràcies. Gràcies, Cristianisme al Segle XXI, per la vostra paraula clara, demanant ajuda als germans cristians de més enllà de Catalunya.

FELÍCIA BLANCH
La Selva del Camp

L'avortament, un crim

A l'Argentina s'ha aprovat la llei de l'avortament. El papa Francesc recorda que l'avortament no és un mal menor: és un crim, és un mal absolut.

Sobre el mal menor, el Sant Pare demana no confondre el mal d'evitar l'embaràs, per si sol, amb l'avortament. L'avortament no és un problema teològic, és un problema humà, és un problema mèdic. És assassinar una persona per salvar-ne

una altra (en el millor dels casos) o per viure còmodament. Va contra el jurament hipocràtic que els metges han de fer. És un mal en si mateix, però no és un mal religiós.

Pel que fa a la propagació del virus del Zika, exhorta els metges que facin tot el que puguin per trobar també les vacunes contra aquesta malaltia que encomanen els mosquits. Sobre això sí que s'ha de treballar.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Terrassa

Agraïment

Vull agrair a Joan Pallarès-Personat el seu escrit a *Catalunya Cristiana* sobre mossèn Josep Guiteras i Barceló. He restat molt impressionat i edificat. Quin exemple de sacerdot! Encara, als meus 94 anys, recordo les experiències de l'esclat de la guerra a Barcelona. Teníem amagat a casa el germà del meu avi, Mariano Soler i March, a qui vaig rescatar de casa seva juntament amb el meu pare. El vam tenir amagat uns mesos i ens celebrava la missa i ens ensenyava el catecisme. Llavors jo tenia 11 anys; érem vuit germans. Ara ja fa molts anys, prop de seixanta, que visc als Estats Units.

Vaig demanar a una germana meua, Hortènsia Soler Amézaga, que viu al Masnou, el full parroquial, i el vaig rebre amb la revista i el seu article. El llegeixo sovint com a exemple de sacerdot ideal al servei dels pobres. El senyor Pallarès el retrata meravellosament.

JORGE LEONCIO SOLER
Estats Units

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Reparteix diàriament 450 àpats a set menjadors socials

La tasca humanitària del projecte ALPAN

Els menús són elaborats especialment per als usuaris.

«Hem arribat a la xifra dels 500.000 menús repartits!», exclama Cristina Marsal, responsable del projecte solidari ALPAN, que reparteix diàriament 450 àpats i matèries primeres a persones vulnerables de Barcelona. Ara fa sis anys, el juny del 2012, es posava en marxa aquesta iniciativa humanitària, promoguda pel Rotary Club, l'Ajuntament de Barcelona i l'Associació de Voluntaris de "la Caixa".

Actualment són set els menja-

dors on es distribueixen els menús del projecte ALPAN: Emmaús, de la parròquia de Sant Eugeni Papa; Cafarnaüm, de la parròquia de Santa Tecla; El Caliu, de la parròquia de Sant Joan d'Horta; el de la parròquia de Sant Fèlix d'Àfrica; Can Pedró, al barri de Sants, i els dos (el de famílies i el d'adults) d'El Gregal, al barri de Besòs.

Mn. Joan Sabé, rector de la parròquia de Santa Tecla, afirma que «aquest projecte social ens permet ajudar les persones més vulnerables del nostre barri». I afegeix: «Accions socials com el projecte ALPAN ajuden a difondre l'Església en sortida que reclama el Papa i la que també ens encoratja a seguir el cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona. Som aquí per servir els més pobres.»

«El projecte ALPAN és fruit de moltes col·laboracions amb un objectiu comú: que ningú no es quedi sense menjar», assenyala Cristina Marsal. Els gairebé cinquanta voluntaris de l'Associació de Voluntaris de "la Caixa" són els encarregats del transport i de la coordinació de la part logística.

Aquest equip dedica el seu temps, de dilluns a divendres, de 10.30 a 13.30, a aquesta gran tasca. «Són herois anònims que fan possible aquesta iniciativa, basada en dos elements claus: l'amistat i la solidaritat», assegura Albert Faus, responsable del Rotary Club a Catalunya.

Segons Cristina Marsal, «els menús consisteixen en un primer plat, un segon, les postres i el pa, confeccionats expressament pels hotels seguint un pla dietètic setmanal, dissenyat per a cada menjador segons les característiques dels usuaris (infants, celíacs, islàmics...)».

Albert Faus comenta que «vam començar amb una furgoneta, deu hotels col·laboradors i deu companys voluntaris entusiastes que proporcionàvem cent menús diaris a dos menjadors socials. Avui dia disposem de quatre furgonetes, trenta hotels i gairebé cinquanta voluntaris». Així mateix, recorda que «el projecte ALPAN va néixer a Madrid, després el vam posar en funcionament també a Barcelona i, més tard, a València».

«Sis anys després, continuem duent a terme aquesta tasca meravellosa amb la mateixa il·lusió», constata Cristina Marsal.

MAC
Barcelona

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

SANTI PAU
Editor

La «dinàmica» de mossèn Rovira

Per què hi ha
aquesta relació tan
profunda entre la
vida divina i la vida
humana? Perquè la
vida humana no és
més que el mirall
de l'esplendor de la
vida divina

Rovia Bellosó, a la residència de l'Institut Desert de Sarrià, el gener del 2016.
Agustí Codinach

Es pot dir que fins a l'últim moment mossèn Rovira va exercir l'ofici que més li agradava: proclamar el Senyor. Fins fa ben poques setmanes encara estàvem rellegint els textos del que hauria estat el seu darrer llibre: *La dinàmica de la Trinitat en nosaltres*. Per a mi, mossèn Rovira era l'encarnació de les paraules del salm 91: «Encara donaran fruit a la vellesa, continuaran plens d'ufana i de vigor.»

En efecte, a les acaballes de la publicació *El banquet amagat* (Herder, 2017) i en la voluntat d'aprofundir allò que s'hi havia dit, em va fer recuperar uns textos de l'any 1990. Eren quatre col·laboracions que, entre d'altres, va fer per al llibre *Diccionario Teológico. El Dios Cristiano*. Salamanca 1992. Pikaza, X. i Silanés, N. Fou d'aquesta manera que, per treballar-los millor, ens fixàrem la tasca de traduir-los.

A poc a poc el llibre anava prenent forma. No era cap manual ni cap tractat ni cap recull d'articles, però la seva coherència argumental feia que els quatre capítols tinguessin una unitat. Quina era aquesta unitat? Què volia o què buscava aquest llibre? Per què ens prenia tant l'interès?

En aquest llibre es parla de la Trinitat. Parla de per què la vida humana és un reflex i un mirall de la vida divina i prova d'explicar la identitat i la proximitat de la vida trinitària amb la vida cristiana.

Sant Pau diu: «La persona del Fill és esplendor de la glòria de Déu i empremta del seu mateix ésser, ell sosté l'univers amb el poder de la seva paraula.» Els textos d'aquest llibre parlen de l'esplendor i de l'empremta de la Trinitat en nosaltres perquè, així com Jesús és l'esplendor de la glòria de Déu, així la vida humana ho és de la glòria del Senyor. Un dia em digué:

«Qualsevol recuperació que fem d'un text trinitari sempre ens portarà riqueses i mai serà cap projecte va: serà una realitat, serà fer una realitat nova com ara estem fent. Una "realitat projectada", si voleu, que en definitiva mostrarà una vegada més allò que és i que sempre ha estat la meua dèria: per què hi ha aquesta relació tan profunda entre la vida divina i la vida humana? Perquè, en efecte, la vida m'ha estat donada com un mirall i com un do. La vida humana no és més que el mirall de l'esplendor de la vida divina.

»Quan sant Joan diu que hem de caminar en la veritat, fa que ens preguntem què és la veritat. La veritat consisteix a fundar l'existència en l'amor i això és la vida trinitària reflectida en el prisma que és tot home que, en l'acte de fondre's amb ella, està expressant, ell mateix, allò que és la Trinitat. Com està escrit en el llibre de la Saviesa: En la grandesa i en la bellesa de les coses creades contemplem proporcionalment la del seu autor.»

SOBRETAULA D'ESTIU: BEGUDES I AIGUARDENTS MONACALS

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

La cervesa d'abadia i el vi de missa

Una de les begudes més antigues que existeixen és la cervesa. Ja era coneguda sis mil·lennis abans de Crist, i pels sumeris, els egipcis o a casa nostra pels ibers, però segons els entesos, la cervesa més autèntica és la d'abadia, una varietat molt preuada de l'estil belga, que evoca els vells cellers dels frares i, entre aquestes, es considera que la trapenca, com l'elaboraven els frares cartoixans de la Trapa, és de les més reconegudes.

Els criteris per obtenir-la ja no emanen dels antics frares, avui els fixa l'Associació Trapista Internacional i incorpora el logo ATP, *Authentic Trappist Product*. Es tracta d'una cervesa nascuda a França, a l'orde cistercenc de l'estricta observança, en el seu monestir de La Trappe, a la Normandia, que al segle XIX va introduir-se a Bèlgica. Avui de les 11 cerveses acreditades ATP, sis són belgues, dues holandeses, totes elaborades des del segle XIX, i modernament, al segle XXI, se n'han incorporat, una d'austriaca, una d'italiana, elaborada a l'abadia de Tre Fontane, a Roma,

i una altra que s'elabora als Estats Units d'Amèrica, a l'abadia de Sant Josep, de Massachusetts.

Si de cerveses d'abadia n'existeixen una vintena de varietats, de la trapenca, totes d'alta fermentació, en tenim tres, la *blonde*, daurada i de malt d'ordi; la *brune*, color caoba que s'obté de malt d'ordi més torrat, i la *blanche*, de to més pàl·lid, barrejant malt d'ordi, de blat i blat natural.

La cervesa és una beguda que molta gent gran recordarà com a poc freqüent, però que s'ha generalitzat en la nostra societat. Avui les cerveses d'abadia, o les artesanals, van guanyant posicions entre un públic que busca nous sabors i sensacions.

El vi de missa

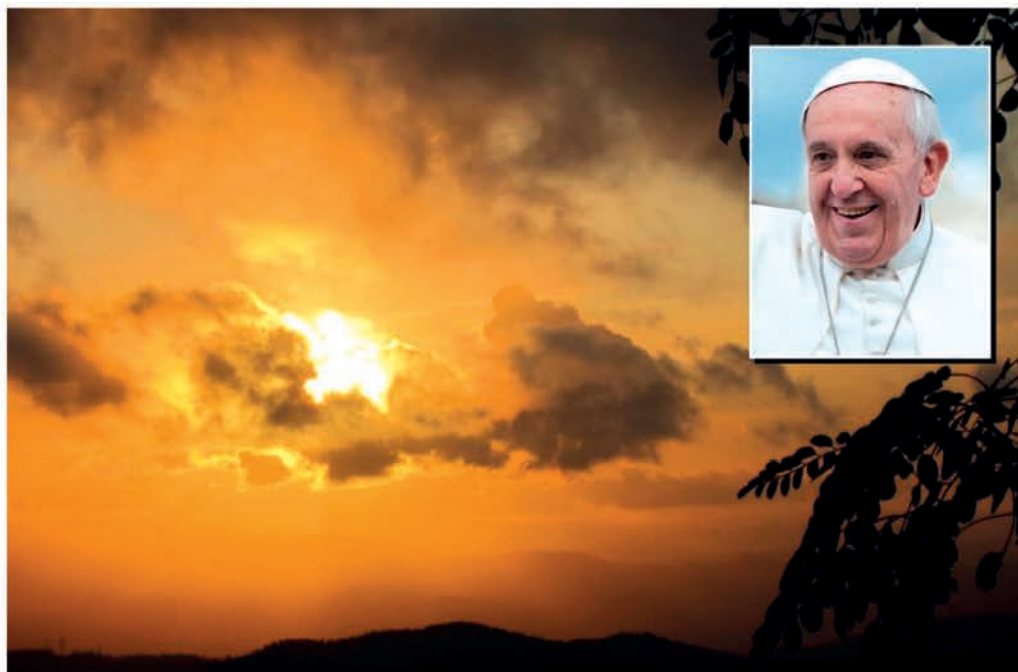
El vi de missa, el que litúrgicament s'utilitza per consagrar, alguns l'anomenen vi de consagrar o vi de comunió, ha de ser producte de la vinya, natural i pur, segons les instruccions del Missal Romà. Se sol utilitzar per a la seva elaboració, varietats com el moscatell o la mistela, vins dolços, encara que

es poden utilitzar altres varietats, segons els països, com per exemple als Estats Units utilitzen vins de Califòrnia.

Tot i que existeixen vins de missa d'excel·lent qualitat, dignes del paladar més exigent, el fet de que la seva finalitat sigui l'ús en l'eucaristia per a la transsubstanciació dins del calze, és un vi que no se sol comercialitzar per al gran públic, sobretot perquè el creient sol considerar una manca de respecte el consum d'un producte que ha estat elaborat per a un sacrament.

Generalment, els mateixos elaboradors vinaters que envasen vi de missa, solen comercialitzar vins dolços molt afins i d'excel·lent qualitat, que sí que són consumits pel públic en general.

A Catalunya bona part del vi de missa que es consumeix procedeix del Camp de Tarragona o de la Terra Alta. Generalment es tracta d'una barreja de les varietats de raïm garnatxa blanca i macabeu, però en una terra com aquesta, rica en vins i sàvia en viticultura, es troben excel·lents vins de missa arreu, fins i tot d'elaboració artesanal.

8

FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «Laudato Si'» —«Lloat sigueu»—

15 Nosaltres COL·LABOREM amb Déu en la creació del món

L'univers creat està format per sistemes oberts que entren en comunicació els uns amb els altres, i els éssers humans tenim l'oportunitat de descobrir innumbrables formes de relació i de participació en el seu si. És més, podem concebre l'univers com a quelcom obert a la transcendència de Déu. *«La fe ens permet interpretar el sentit i la bellesa misteriosa de tot el que s'esdevé. Gaudim de llibertat per fer ús de la nostra intel·ligència i aconseguir que tot evolucioni positivament, però també podem provocar nous mals, noves causes de sofriment i veritables retrocessos. Això dona lloc a l'apassionant i dramàtica història humana, en la qual la llibertat, el creixement, la salvació i l'amor poden donar fruits, però també poden conduir a la decadència i la destrucció»* (LS 79).

Els cristians som seguidors del Déu encarnat, un Déu que ha entrat en la història de la humanitat i que, en fer-ho, s'ha encarnat en la realitat d'aquest món creat. Hi ha un disseny diví no tan sols per a l'ésser humà, sinó per a tot el que ha estat creat. *«Déu vol actuar amb nosaltres i comptar amb la nostra cooperació, i fins i tot és capaç de treure algun bé dels mals que nosaltres realitzem»* (LS 80).

Aquesta veritat de fe no afecta l'autonomia del món creat, que es regeix per les seves pròpies lleis. L'autonomia de les realitats naturals no impedeix que la persona creient pugui descobrir-hi la mà creadora de Déu que les 're-crea' contínuament. L'ésser humà és cridat a col·laborar en la creació perquè Déu no vol fer-ho tot sol, sinó que ha volgut actuar amb nosaltres i comptar amb la nostra cooperació. *«Déu és present en el més íntim de tot ésser sense condicionar l'autonomia de la seva creatura, i això fomenta la legítima autonomia de les realitats terrenals. La seva divina presència és la continuació de la seva obra creadora»* (LS 80).

Els éssers humans no podem renunciar a l'encàrrec que Déu ens ha confiat com a criatures seves; si ho féssim, atemptaríem a la nostra dignitat de col·laboradors en l'obra de la creació. *«Seria un error considerar els altres éssers vivents com*

a mers objectes sotmesos a l'arbitrària dominació humana. La consideració de la natura únicament com a objecte de profit i d'interès comportaria serioses conseqüències per a la societat».

Un advertiment molt important: **«El criteri 'la possibilitat genera dret' ha propiciat immenses desigualtats, injustícies i violència contra gran part de la humanitat, perquè els recursos descoberts de seguida passen a ser propietat del primer que hi ha arribat o del qui té més poder: el guanyador s'ho emporta tot»** (LS 82).

16 CADA CRIATURA ocupa un lloc en l'harmonia de l'univers

És bo de recordar que tot ésser humà és una imatge de Déu, però sense oblidar que, en l'univers creat, totes i cadascuna de les criatures tenen raó de ser. Cap no és supèrflua. *«Tot l'univers material és expressió de l'amor de Déu, del seu desmesurat afecte envers nosaltres. El sol, l'aigua, les muntanyes, tot és carícia de Déu. La història de la nostra amistat amb Déu sempre està relacionada amb uns llocs concrets que acaben adquirint un significat profundament personal; tots recordem aquests llocs, i refrescar la nostra memòria sempre ens fa bé»* (LS 84).

Aquest principi inspira bona part dels pensaments que Francesc exposa en la seva Carta, i això ha justificat l'elecció de l'exemple del sant d'Assís. Segons san Francesc, totes les criatures són una manifestació de Déu, i cal que siguin tractades com a tals. Tota la natura ens invita a lloar el Creador. El seu **Càntic de les criatures** és una bella pregària que ens ajuda a elevar la ment a Déu en descobrir tants esclats de bellesa en el conjunt de la creació i en totes les criatures.

El Papa ens el presenta com un exemple a imitar, i ho ha manifestat amb molta claredat: *«Quan prenem consciència del reflex de Déu en tot el que existeix, el cor experimenta el desig d'adorar el Senyor per totes les seves criatures i juntament amb elles. Aquest sentiment s'expressa de manera esplèndida en el seu Càntic:*

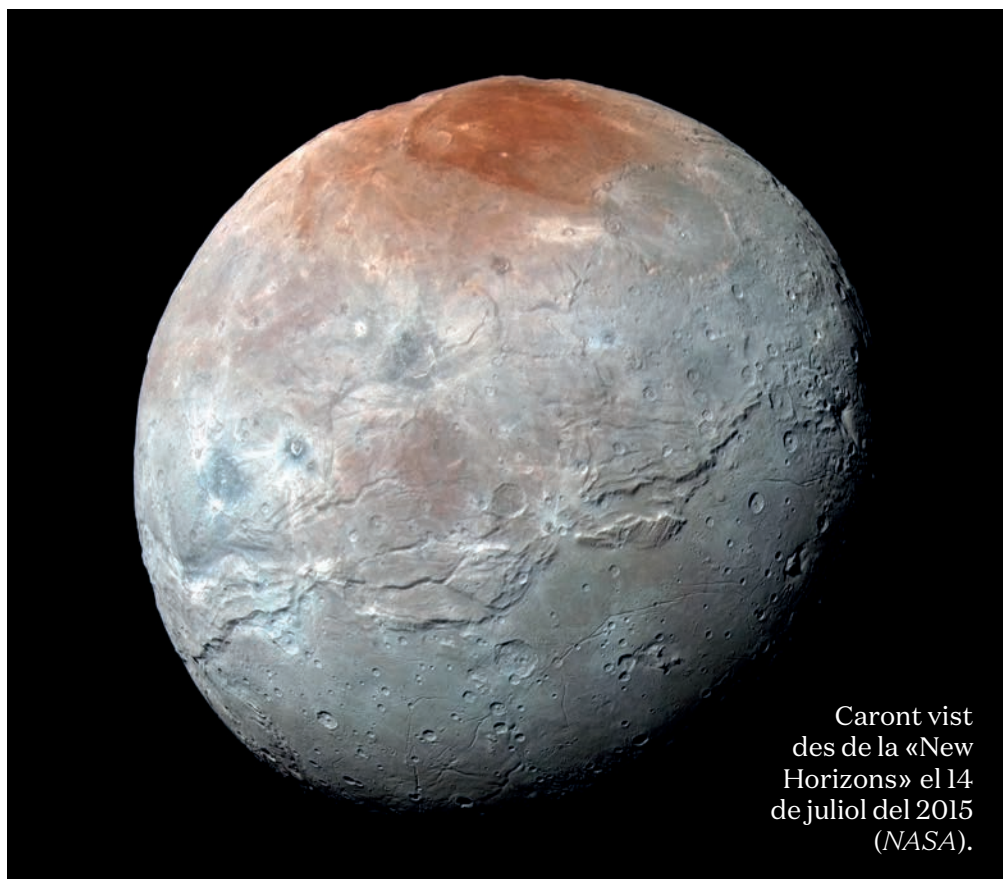
*“Lloat sigueu, Senyor nostre, amb totes les vostres criatures,
especialment el germà Sol,
per qui ens doneu el dia i ens il·lumineu.
I és bell i radiant amb gran resplendor;
de Vós, Altíssim, porta significació...”*» (LS 87).

«Havent estat creats pel mateix Pare, tots els éssers de l'univers estem units per llaços invisibles i conformem una mena de família universal» (LS 89).

- Has pensat alguna vegada que la millora del teu entorn també depèn de tu? Et sents preparat i lliure per anar contra corrent amb la finalitat de millorar la realitat que t'envolta? Proposa't una acció per començar.
- Què en saps, del sant d'Assís i del seu **Càntic de les criatures**? Has experimentat alguna vegada que la bellesa de les criatures t'ha mogut a lloar Déu? Pots fer-ho ara?

edebé

Extracte del llibre **Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL**
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS

Caront vist
des de la «New
Horizons» el 14
de juliol del 2015
(NASA).

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

La meravella dels satèl·lits de Plutó

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Plutó és considerat planeta nan. Un objecte més del cinturó de Kuiper que es troba més enllà de Neptú. I pot tenir satèl·lits un planeta tan petit? Doncs sí. I ben interessants. Són cinc: un de relativament gran, anomenat Caront i 4 de més petits que han rebut els noms de Nix, Estígia, Cèrber i Hidra. El primer es va descobrir el 1978 amb telescopis terrestres i els altres s'han observat entre 2005 i 2012 pel telescopi espacial de la sonda *Hubble*. Com podeu suposar, poc se'n sabia d'aquests astres abans d'arribar-hi la nau *New Horizons* de la qual us parlava la setmana passada. De Caront només es podia dir que es veia recobert d'aigua glaçada, que no tenia atmosfera (o poquíssima) i que era poc reflector de la llum. I dels altres quatre només que eren simplement puntets de llum al voltant de Plutó.

Però la nau *New Horizons* ens n'ha revelat moltes més coses. En primer lloc ara sabem que el diàmetre de Caront arriba a ser com la meitat del de Plutó. I ja en tenim un mapa detallat de la seva superfície, color, composició i relleu topogràfic. Efectivament no té atmosfera ni cap substància volàtil a la seva superfície, però presenta afloraments de gels exòtics. S'ha vist que n'hi ha que són d'amoníac i d'amoní. Té alguns cràters i el seu

recompte mostra que la seva superfície té més de 4.000 milions d'anys d'antiguitat, cosa que indica que geològicament va morir molt aviat convertint-se en un astre inert del tot. Però en el seu curt espai d'activitat geològica ja va formar extenses planures al seu hemisferi sud, ara ben recobertes de gel, amb un sistema de canyons fins a cinc vegades més fondos que el Gran Canyó del Colorado. També té un casquet polar a l'hemisferi nord que és de color vermell, format d'hidrocarburs.

Respecte dels altres satèl·lits plutonians, s'ha vist que tenen un gran poder reflector, més del doble del que té la superfície de Caront, reflectivat un xic misteriosa ja que les seves superfícies es veuen semblants a la

d'aquest astre. Presenten també alguns cràters a la seva superfície. Els seus períodes de rotació s'han vist més ràpids del que hom podria esperar. Curiosament, no hi ha equilibri entre rotació i translació.

Pel que fa a l'origen de tot el conjunt, sembla que cal dir que els cinc satèl·lits es formaren com a resultat d'un gran impacte d'un astre sobre Plutó que va donar origen a Caront i els altres quatre.

Sobretot Nix i Hidra, ens diu Alan Stern, es mostren molt coetanis de Caront, ja que la datació pels cràters que s'hi veuen dona una edat de 4.000 milions d'anys, que és la mateixa de Caront.

La nau *New Horizons* ara va seguint el seu camí. Mentrestant se segueix treballant amb el que fins ara ens ha enviat. L'article d'Alan Stern diu textualment: «Encara hi ha nombrosos aspectes de les seves medicions que a penes hem examinat. Cal esperar que, a mesura que el nostre equip i altres investigacions comencin a digerir aquest increïble volum de dades, en els pròxims anys vegem aparèixer nombrosos descobriments addicionals sobre la superfície, l'interior, l'origen i l'atmosfera de Plutó.» Els astrònoms, doncs, segueixen treballant. Que el seu treball no sigui inútil!

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
arxiver dels caputxins

TRADICIONS GASTRONÒMIQUES

Les propietats aperitives del vermut

El vermut és un licor aperitiu elaborat amb vi blanc de molt poc grau aromatitzat amb brots de donzell florit (llat., *Artemisia absinthium*; cast., *ajenjo*) junt amb la incorporació d'altres herbes (orenga, taronjina, marduix, timó, camamilla), arrels (angèlica, genciana), algunes espècies (nou moscada, pebre, celiandre) i també amb la incorporació d'escorces amargues i tòniques (pela de taronja amarga, canyella, quina). Aquest conjunt d'elements contribueix a enfosquir el color del vermut i, sobretot, donar-li un tast amarg. En alguns casos cal afegir a la maceració una part d'alcohol i, àdhuc, de caramel cremat per aconseguir, així, el color propi del vermut negre.

Hi ha alguns vermuts que contenen la maceració d'una trentena d'herbes, flors i arrels posades dins de gerres de fang, amb l'afegit d'un toc de canyella que endolceix la potència del donzell, i així s'assoleix un equilibri perfecte entre l'amargor i la dolçor, convertint-ho en una beguda especialment atractiva al paladar, especialment quan conté alguns tocs de serpoll o de farigola.

El seu nom —vermut— ve del terme germànic *wermuth*, que és el terme que els alemanys empenen per referir-se a la planta que nosaltres anomenem donzell. Fou durant el segle XVI que uns monjos alemanys posa-

ren a macerar dins de vi blanc, jove i sense massa graduació, algunes branques de donzell, i d'aquesta maceració en sortí un vi que aplicaven per guarir els dolors estomacals i que els monjos anomenaren *wermuthwein*, és a dir, vi de donzell. Ja des d'èpoques molt llunyanes existia el costum de posar a macerar herbes oloroses i amargues dins del vi per tal de reforçar-lo i aromatitzar-lo. A tall d'exemple esmentar, tan sols, que entorn de l'any 1000 aC, Hipòcrates, ja se serví d'una mena de xarop medicinal fet de vi infusionat amb herbes que, alguns, el consideren l'antecessor del vermut.

Des del segle dinovè, el vermut —tant el que es produeix a Catalunya, especialment els que són elaborats a la població de Reus com, també, els que són macerats a Itàlia— s'ha convertit en la beguda aperitiva més estimada pels estaments populars, pel seu paladar dolç i consistent, però d'escassa graduació, amb un gust persistent, de manera que, difícilment, se'n beuen més de dos vasos i, encara, rebaixats amb sífó i sempre amb l'acompanyament d'olives confitades. El vermut, begut en excés, a causa de la combinació de les herbes macerades amb el vi, especialment el donzell o absenta, pot produir mal de cap. A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, de les bótes de roure amb destinació a la viticultura.

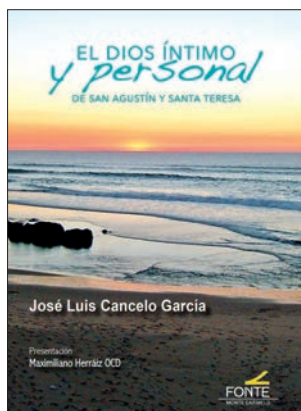

MIGUEL ÁNGEL MESA BOUZAS

Cuida con amor tus estrellas
Paulinas, 2018, 96 pàg.

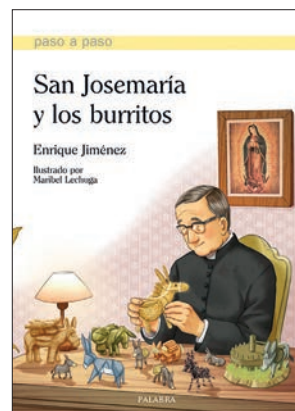
En aquestes pàgines l'autor ens ofereix, amb gran creativitat, bellesa i profunditat, diferents credos i parenostres en un llenguatge actual, des de la vida concreta dels nostres dies, textos de lloança i agraïment, de solidaritat i compromís, d'espiritualitat i mística encarnada... Perquè la fe, perquè sigui fèrtil, ha d'estar verificada en la realitat quotidiana.

JOSÉ LUIS CANCERO GARCÍA

El Dios íntimo y personal de san Agustín y santa Teresa
Fonte-Monte Carmelo, 2018, 246 pàg.

L'amor misericordiós de Déu és un dels aspectes divins que sant Agustí i santa Teresa van viure com el Déu més real, viu, íntim i personal. I aquesta experiència els va dur a la pràctica de les obres de misericòrdia i a la pregària. En aquest llibre s'analitzen les claus de les seves pregàries d'invocació a la misericòrdia divina.

ENRIQUE JIMÉNEZ (text) i MARI-BEL LECHUGA (il·lustracions)

San Josemaría y los burritos
Palabra, 2018, 96 pàg.

El ruc és un animal estimat especialment per sant Josepmaria Escrivà de Balaguer per les seves qualitats múltiples: és dòcil, perseverant, auster, humil i treballador. Al llarg de tota la seva vida, el fundador de l'Opus Dei es va considerar un petit ase, i tot i que es cansava, continuava treballant, perquè esperava amb il·lusió la recompensa del seu Amo.

JORGE DEZCALLAR

El anticuario de Teherán
Península, 2018, 582 pàg.

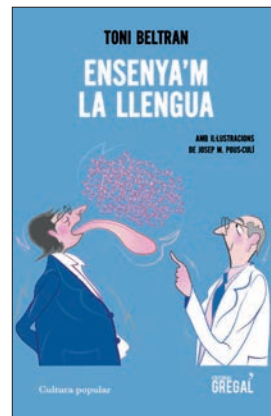
Un collaret valuós que un anticuari iranià suplica a Jorge Dezcallar que li faci arribar a la seva filla obre aquest llibre, en el qual el diplomàtic espanyol passa revista als seus anys com a ambaixador —el Marroc, Washington i Roma— i recorda algunes de les personalitats —reis, actors, presidents— amb els quals ha compartit negociacions diplomàtiques i vetllades inoblidables.

MAITE CARRANZA

Una bala per al record
Jolibre, 2017, 192 pàg.

Any 1938. Miguel, de tretze anys, creu que el seu pare, un miner republicà, ha mort al front. Arriba la notícia que es troba en un camp de presoners, a prop d'Oviedo. La seva mare li suplica que el porti a casa i el noi, acompanyat de la seva gossa Greta, va a buscar-lo. Miguel es farà un home i veurà amb els seus propis ulls el que és una guerra.

TONI BELTRAN (texts) i JOSEP M. POUS-CULÍ (il·lustracions)

Ensenya'm la llengua
Gregal, 2018, 424 pàg.

El lèxic del català referent a la salut i a les malalties avui dia està una mica en retrocés, com a conseqüència de la influència de l'estandardització de la llengua i del castellà. Aquest volum pretén ser una eina per recuperar un vocabulari popular i col·loquial que fins fa pocs anys era viu, explícit i completament natural.

CRÍTICA DE CINEMA

PEIO SÁNCHEZ

Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

Nit, nit, nit i una llum tènue

Un drama torturat, marca Paul Schrader, s'ha estrenat entre nosaltres al D'A Film Festival de Barcelona, que cada vegada és una mostra més interessant del cinema oblidat. En aquest cas amb un fort component ecològic afegit als temes teològics que sempre preocupen l'autor: la culpabilitat humana, la redempció difícil i el sentit del sofriment.

Paul Joseph Schrader és un tipus dur especialista en tragèdies sense gaire llum, on la seva formació calvinista ha passat per fortes crisis que es manifesten en un cinema a la corda fluixa entre el pecat i la redempció. A les seves pel·lícules com a director els tipus torturats en són el sant i senya.

First Reformed es basa en la història d'un pastor protestant que abans va ser militar i pare, i que va perdre el fill en una guerra a la qual ell l'havia convidat a marxar. Viu entre l'alcohol i la fe enfosquida, però plenament dedicat a la gent com un «Sant Manuel, bo i màrtir». Ethan Hawke s'apodera del paper fent que el seu rostre i més endavant tot el seu cos estigui sotmès a la tortura. Un dia li demana ajuda una jove feligresa embarassada, l'espòs de la qual no vol que doni a llum un fill que naixerà en la desraó d'un món que destrueix el planeta i que no deixa lloc a la vida. Després del

suïcidi del pare desesperat, el pastor Toller s'afegeix a la seva causa seguint un camí de perdició que desitja la salvació. Un final sorprenent d'una eloqüència estremidora, entre el que és atroç i el que és redemptor, ens col·loca davant del que considero un dels millors finals del director i probablement dels més interessants del cinema espiritual. Certament, Schrader ha reprès el pols en una obra que podem qualificar de compromesa i ferotge, conscienciadora i rabiosa, creient i descreguda. No apta per a senzills ni ànimes sensibles. Mira l'abisme de tan a prop que sembla que hi caurem.

El papa Francesc assenyalava que «la destrucció de l'ambient humà és una cosa molt seriosa, perquè Déu no sols va encomanar el món a l'ésser humà, sinó que la seva pròpia vida és un do que ha de ser protegit de diverses formes de degradació» (LS, 5).

El pastor de la *First Reformed* vol evitar la destrucció amb un final anihilador. Però justament aquí arriben les sorpreses, on la gràcia habita, una gràcia cara i dolorosa, molt de Dietrich Bonhoeffer. Definitivament, Paul Schrader es fa gran, no de 18 anys, sinó més aviat de proper a l'altra riba. I ves per on, apareix imprevista l'esperança: esperar per veure-hi.

FIRST REFORMED

DIRECCIÓ: Paul Schrader

INTÈRPRETS: Ethan Hawke, Amanda Seyfried, Michael Gaston, entre altres

MÚSICA: Nicci Kasper, Brian Williams

GÈNERE: drama

113 minuts

Estats Units

AMB BON HUMOR

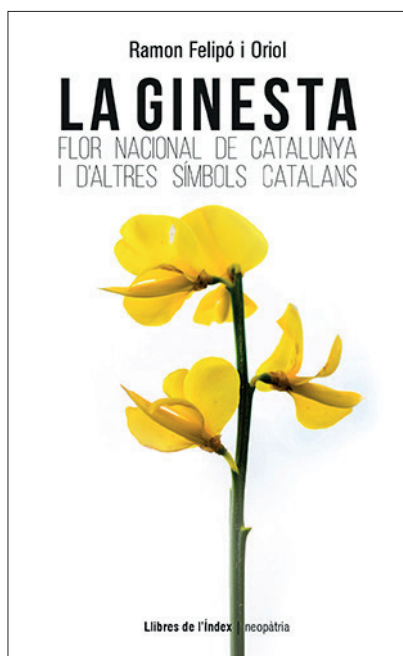

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxí

La ginesta, una flor identitària

RAMON FELIPÓ I ORIOL

La ginesta

*Flor nacional de Catalunya i d'altres
símbols catalans*

Llibres de l'Índex, 2018, 59 pàg.

Símbol és un signe que evoca, o suggereix, una altra realitat i que, molt sovint, remet a un sentiment o emoció col·lectiva. Ja en el llunyà febrer de 1924, a la barriada barcelonina de Sants sortí estampada, en plena dictadura primoriverista, una publicació quinzenal titulada *Ginesta*, amb escrits de joves autors catalans contemporanis i amb expressives il·lustracions que l'embellien, com ara les de Joan Llaveria; una revista que, a través del títol, volia evocar el groc viu de la flor de ginesta com el més destacat i expressiu símbol de la nostra identitat com a Catalunya cristiana. Ara, en l'escaiença del Corpus d'enguany, el conegut estudiós de la festa de «la Patum» i d'altres tradicions bergadanes, Ramon Felipó, ens ha preparat un recull de textos poètics i literaris que han esguardat la flor de la ginesta talment el millor símbol per reivindicar i expressar la nostra identitat cultural i religiosa. En efecte, ja des dels inicis del moviment catalanista sorgit de la Renaixença, es maldà per convertir la ginesta en una flor identitària per la seva vinculació als fets patriòtics del Corpus de Sang, viscuts el juny de 1640 i pel seu lligam amb la repressió filipista de 1714, quan el rei Felip V de Borbó féu publicar un edicte on es castigava amb pena de mort qui portés alguna cinta o distintiu de color groc; un color que identificava la resistència austriacista. Dissortadament, aquest edicte s'aplicà algunes vegades, per exemple, a la platja del Besòs «se ahorcó un paisano por llevar un listón amarillo en el sombrero» i, a Molins de Rei, «Mandó Velasco ahorcar dos mozos por hallarles fuera de la ciudad y llevar cintas amarillas»...

En aquest llibret hi trobem una bella antologia de textos sobre la ginesta de la ploma d'autors de renom com ara Jacint Verdaguer, Joaquim Ruyra, Josep Carner, Josep M. de Segarra, Santiago Rusiñol, Salvador Espriu i Josep Pla, entre d'altres. Una felicitació a Ramon Felipó per aquest bell recull que acaba de publicar sobre la simbologia de la ginesta!

RAUXA

La conversa

La conversa és més que comunicació. Dues persones poden haver parlat durant molta estona sense haver conversat gens. La conversa demana una atenció no només de l'oïda, sinó de tota la persona. La conversa es desenvolupa com un fil, encara que aquest no sempre sigui clar ni evident. Hi pot haver salts i girs en el que es diu, però sempre hi ha un corrent de fons que vertebrava tota la conversa. Tanmateix, cap dels dos interlocutors no sap exactament cap a on anirà el diàleg, com serà de llarg, ni tan sols de quins temes s'acabarà parlant i de quins no. La conversa vol temps, un mínim hàbit de reflexió, capacitat de posar atenció en la persona de l'altre, i demana més voluntat d'escoltar que de parlar.

Dos amics, quan enraonen, no s'intercanvien informació, fan molt més que comunicar-se. Els amics conversen, i a través del que es diuen es van coneixent; descobreixen l'altre i, com en un mirall, també es descobreixen a ells mateixos. Al marge de l'actualitat aclaparadora, del dictat de les modes i de l'imperi de la informació, la conversa brilla amb una llum radiant; és una manera privilegiada d'expressió de l'amistat i, alhora, és allò que l'alimenta, especialment en temps estranys.

EDUARD BRUFAU

Agenda

RECURSOS A LA XARXA

Per Juanjo Fernández

PASTORAL DIGITAL... SENSE FINAL!

recursosfecc.cat

Els continguts han estat escrits per Toni Matas i dibuixats per Picanyol. La web és una coedició de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya i de Barcelona Multimedia. Antic i Nou Testament, els sacraments, la pregària, la missa... Vídeos, quaderns descarregables... continguts en diversos idiomes: no us ho acabareu!

Barcelona

ESGLÉSIA DE SANT GAETÀ

El **diumenge 1 de juliol**, a les 18.00, concert dramatitzat de Fòrum Vocal i Encanem. C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

CATEQUESI

El **dijous 5 de juliol i el divendres 6**, al Seminari de Barcelona, XVII Jornades interdiocesanes de responsables de catequesi amb el tema *Camins i llocs diversos per a la catequesi*. Tel. 933 021 041.

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

Del **dijous 12 de juliol al dissabte 21**, exercicis de silenci contemplatiu segons el mètode de Franz Jalics (tel. 923 028 915).

ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS

El **dissabte 6 d'octubre**, de 9.00 a 14.15, jornada interreligiosa *Dona i religió* amb Rafael Méndez, Linda G. Jones, Raquel Bouso i Moriah Ferrus (c/ València, 244, 1r - Barcelona, tel. 933 230 616).

Girona

CATALONIA SACRA

El **dissabte 7 de juliol**, a les 11.00, conferència *L'església i els retaules de Santa Maria de Colomers* amb Francesc Miralpeix a l'església de Colomers.

Lleida

ADORACIÓ

El **dissabte 7 de juliol**, a les 22.00,

vetlla d'adoració al Santíssim a la paròquia de Sant Pere de Lleida.

Sant Feliu de Llobregat

LITÚRGIA

Del **dilluns 23 de juliol al dissabte 28; del dilluns 30 de juliol al dissabte 4 d'agost i del dilluns 13 d'agost al dissabte 18** tindran lloc les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia de Montserrat, que homenatjaran el P. Gregori Estrada (tel. 938 777 766).

Tarragona

ICONES

Del **dimecres 8 d'agost al dilluns 13**, a Tarragona, curs intensiu d'iconografia bizantina amb Neculai Saftiu. Tel. 678 933 391.

Terrassa

PAU I SEGURETAT

Del **dijous 5 de juliol al dimecres 11**, curs d'estiu de la Universitat Internacional per la Pau a Sant Cugat del Vallès sobre *Una altra seguretat és possible*. Tel. 935 657 000 (ext. 2742).

Urgell

SANT JOSEPMARIA

El **diumenge 1 de juliol**, a les 11.30, VII Aplec de Sant Josepmaria a Sant Julià de Lòria (Andorra). Eucaristia presidida per Mn. Ignasi Font, vicari de la prelatura de l'Opus Dei a Catalunya i Andorra.

Vic

CONCERT

El **dissabte 7 de juliol**, a les 21.00, concert del grup Ja Veus a la plaça del Santuari de la Salut, s/n de Manresa.

COVA DE MANRESA

Del **dimecres 11 de juliol al divendres 20**, exercicis espirituals amb Pablo Ruiz Lozano, s.j. Inscripcions: tel. 938 720 422.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Pels sacerdots en la seva missió pastoral

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f](https://www.facebook.com/catalunyacristiana) /catalunyacristiana

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Josep M. Alimbau, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Jaume Gabarró, Antonio Gil, Joan Guerrero, Joan Guiteras, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Santi Pau, Quique, Ignasi Ricart, Esteve Rifà, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, Bàrbara Virgil, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014

BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Nuria Chinchilla, doctora en Economia i Direcció d'Empreses i professora de l'IESE Business School, és coautora d'*Integrar la vida* (Ed. Ariel). Es tracta d'un quadern de treball que presenta un recorregut que comença amb la conciliació amb un mateix per obrir-se després als diferents elements que configuren la nostra vida.

Per què parlen d'«integrar» i no de «conciliar»?

Conciliar és posar d'acord contraris i aquesta visió d'enemistat entre l'àmbit familiar-personal i el professional no ens agrada. La vida és una i els àmbits, diversos. En cadascun d'ells ens enriqueim, per això parlem d'integrar la vida en la missió personal, que és única i irrepetible, i que es va operativitzant, fent, a través de la presa de decisions en cadascun dels àmbits.

Sovint es descuiden uns àmbits en favor d'altres...

El món actual està pensat per a individus, com si només haguessin de treballar i no tinguessin família. El Consell de Ministres hauria de tenir en compte el criteri familiar. Els horaris que tenim a l'Estat espanyol, infumables, no hi ajuden gens i fan que endarrerim la tornada a casa. No tenim temps per a la vida personal i familiar.

És culpa del sistema capitalista?

Un sistema capitalista no té per què ser negatiu, depèn de quanta virtut tenen els qui l'apliquen. La presa de decisions dels directius pot portar que les empreses siguin comunitats de persones en les quals es creix, es desenvolupa, són més ocupadores i tothom hi guanya, o bé pot portar a tenir empreses mecanicistes, curtterministes, on l'única cosa que es mira és el propi interès. La gent que pren decisions en aquest sistema capitalista, el menys dolent, moltes vegades no està ben formada ni té capacitat d'obrir-se als altres.

Nuria Chinchilla, coautora d'«Integrar la vida»

«La feina se't fica en totes les escletxes que deixes obertes»

Ens obsessiona la feina?

Si no descobrim la missió personal no podem descobrir la missió familiar, professional, social... si no comencem per nosaltres mateixos, serem titelles de l'entorn. La feina se't fica en totes les escletxes que deixes obertes i ho envaeix tot. Hem de tenir temps per conviure en família, cal tancar temps d'agenda perquè no ens el robin i la millor manera de gestionar el temps és saber dir que «no» per poder dir «sí» al que és important. Els que tenen més poder empresarial han d'estar en aquesta línia. Hem de tenir la capacitat que els polítics entenguin que cal treballar amb persones que són membres d'una família i que tenen responsabilitats

fora de la feina. Han d'arribar a casa amb energia i temps per construir família.

Com seria una empresa amb aquesta consciència?

Seria una empresa que mira en cada lloc de feina el grau de flexibilitat que es permet, en temps i en espai; que és capaç de donar aquesta flexibilitat dirigint per objectius, no per presentisme. La nova regla de joc seria la flexibilitat, no la rigidesa. La persona que treballi en un entorn oxigenant, més flexible, que té en compte la persona completa i les seves responsabilitats, puja en productivitat. Per aquest canvi de mentalitat cal formar els directius i els quadres intermedis per trencar el paradigma anterior.

Bulgària Sacra

8 dies | 7 nits

Vols i trasllats
des de Barcelona

Pagament en
3 mesos

References

[illegible]

TURISHE RELIGIÖS